

Vaduguns

Trešdiena ● 2010. gada 13. janvāris ● Nr. 3 (8101)

CENA abonentiem 33 s
tirdzniecībā 38 s

Apes novadā

8.

Īszinās

Laba ziņa:

Mobilās aprūpes centrs būs arī Viļakā

Mobilās aprūpes centrs ir 12 metru garš moderns transporta līdzeklis, kurā sniedz medicīniskos pakalpojumus bērniem Latvijas reģionos. "Esam vienojušies ar šo centru par sadarbību Viļakas novadā," saka novada vadītājs Sergejs Maksimovs. Mobilās aprūpes centrā bez maksas varēs saņemt oftalmologa, pediatra, alergologa, neirologa un bērnu traumatologa/kirurga konsultācijas, kā arī plašu izglītojošo programmu bērniem. Plānots, ka mobilās aprūpes centrs Viļakā ciemosies tuvākajā laikā.

Slikta ziņa:

Bez darba – 3178 cilvēki

Ja 2009.gada aprīlī Balvu rajonā bezdarba līmenis sasniedza 15,6%, novembrī – 22,2%, tad šī gada sākumā tas jau ir 3178 jeb 23% darbspējīgo iedzivotāju. Nodarbinātības Valsts aģentūras Balvu filiāles vadītāja Anna Veisa uzskata, ka situācija ir dramatiska: "Tas ir trešais bezdarba vīlnis Latvijā. Pirmais bija 1992.-1995.gadā, otrs – 1999.gadā, un tagad trešais, kas sākās pērnā gada nogalē."

Interesanta ziņa:

Palielinās darbinieku skaitu

Vēl pirms pāris gadiem izskanēja doma atteikties no pašvaldības policijas, bet šobrid Balvu novada pašvaldības policija ne tikai aktīvi strādā kopā ar Valsts policijas darbiniekiem, bet arī, iespējams, paplašināsies. Plānots darbinieku skaitu palielināt no četriem līdz sešiem policistiem, kā arī pašvaldības policijas darba nodrošināšanai iegādāties speciāli trafarētu auto.

Nepalaide garām:

Būvvalde jaunās telpās

Balvu novada būvvalde pārcēlusies uz Balvu novada pašvaldības ēku Bērzpils ielā 1a. Būvvaldes speciālisti turpmāk atrodami administratīvās ēkas 2.stāvā.

Foto - E.Gabranovs

Balkanos slēpo

Uz starta līnijas. Visi slēpotāji trasē devās vienlaikus. Sacensību tiesnesis Pēteris Vancāns jaunākajiem dalībniekiem atgādināja, ka pirmajos simts metros nevajag skriet ātrāk par vēju. "Ja iekšā ir, tad sācenšus panāksiet un apdzisiet. Taupiet spēkus!" viņš vēlēja.

Neskatoties uz to, ka āra temperatūra sasniedza mīnus 14 grādus pēc Celsija, svētdien Balkanu trasē startēja gandrīz 40 slēpotāji. Pirms sacensibām Rekavas vidusskolas direktors, treneris un aktīvs slēpotājs Pēteris Vancāns sprieda, ka priecātos, ja uz pirmajām slēpošanas sacīkstēm ierastos trīs desmiti sportisti.

Ilggadējais slēpošanas sacensību organizators Pēteris Vancāns nešaubās, ka šogad Balkanos trase sagatavota augstākajā līmenī. Tāpat viņš ir pārliecīgāts, ka par ideāli izveidoto trasi pavism drīz pārliecīgāsies ne tikai bijušā Balvu rajona slēpotāji: "30.janvāri Balkanos pirmo reizi notiks valsts mēroga tautas slēpojums "Balkanu apļi". Tas būs vērienīgs

pasākums!" Nav noslēpums, ka visaktīvāk slēpošanas prasmes apgūst Viļakas un Rekavas skolās. To svētdien pierādīja skolotājs Ervīns Veļķeris, kurš ne tikai pats stājās uz starta līnijas, bet atveda arī komandu 14 slēpotāju sastāvā. Jautāts, kā jaunatnei ar slēpot gribēšanu, pedagogs atjokoja, ka aktīvākie ir jaunāko klašu skolēni. "Mācoties 10., 11. un 12.klasē, vairums skolēnu pēkšni saslimst ar sklerozi. Atnākot uz fizkultūras stundu, atklājas, ka viens aizmirsis cepuri, cits – cimdus u.t.t. Tieki izdomātas dažādas pasakas, lai tikai izvairītos no slēpošanas," secina E.Veļķeris. Neizpratne par vecāko skolasbiedru attieksmi ir devīngadīgajam Rolandam Kairišam. Pirms starta viņš labprāt pastāstīja, ka sacensībās startēs pirmo reizi. "Es patiešām nezinu, kāpēc lielie nevēlas

slēpot? Man patīk," pusaudzis lepojās.

Diemžēl lielajā salā uz svaigai uzsnigušā sniega vairumam sportistu slēpes neslidēja tā, kā gribētos. Slēpošanas sporta speciālisti zināja teikt, ka šādā temperatūrā liela nozīme ir smērēm un pulveriem. Piemēram, profesionāls pulveris maksājot pat 70 latus. "Ne jau pēc uzvaras braucām," atklāja balvenieši Gatis un Inga Stepanovi, kuri slēpoja roku rokā. Tincināts, kāda ir pierunāšanas recepte, lai trasē dotos kopā ar otro pusiti, sporta skolotājs Gatis paskaidroja, ka ikvienai ģimenei brīvdienas jāpavada lietderīgi. "Tā var būt slidošana Balvos, vizināšanās ar ragaviņām, arī slēpošana. Būtiski būt kopā!" viņš vēlēja. Gatim piekrita Inga, piebilstot, ka nav prāta darbs neizbaudīt ziemas priekus. Jāpiebilst,

ka arī viņu meitīnai – četr gadīgajai Evelīnai, kura svētdien palika mājās – slēpošana nav sveša.

Pirmajās slēpošanas sacensībās Balkanos uz goda pjedestāla augstākā pakāpiena savās vecuma grupās kāpa: Paula Ločmele, Rolands Kairišs, Mārtiņš Circenis, Feride Ločmele, Raivis Dvinskis, Roberts Logins, Klinta Orlovska, Krišjānis Baltiņš, Ervīns Veļķeris, Inga Stepanova, Inārs Supe, Ēriks Apšenieks, Valentīna Fedulova, Ivars Zariņš un Daniels Pabērzs. Slēpotmiļi jau šo svētdien, 17.janvāri pulksten 11 atkal tiek gaidīti Balkanos, kur notiks Viļakas novada balvas izcīņa distanču slēpošanā. "Rezultāts nav būtisks, galvenais ir piedālīties," uzsver P.Vancāns.

E.Gabranovs

● Trauki jānovāc pašiem
Ēdītā nav restorāns

● Apkure - vai dārga?
Cik tērējam un maksājam

Balvos notika pirmās ligas spēle volejbolā, kurā otrā apļa pirmajā spēlē tikās Balvu un Aizkraukles komandas.

11. lpp.

Ugunskurā "Strautēnos" cep galu un desīnas, bet citviet ziemu bauda savādāk.

4. lpp.

Piestājiens

Kādā sarunā mani nedaudz izbrīnīja teiktie vārdi, ka, izejot no dzīvokļa, var just negativismu un nenovīdību. Tāpat skumji un reizē arī patiesi izskanēja apgalvojums, ka dzīvoklis ir tikai vieta, kur pārnakšņot. Vai nav drūmi, ja cilvēks uz mājām (jo dzīvokli, kur pavadīti vairāk nekā desmit gadi, citādi grūti nosaukt) var atnākt tikai pārnakšņot. Ne ar domu, ne vārdu nevēlos cilvēku nosodīt vai viņam ko pārmest, jo nez vai pati neteiku ko līdzīgu. Tomēr ar vienu 'bet', jo manas četras sienas ir mans cietoksnis, kurās es vienkārši jūtos labi. Un tas ir ļoti daudz, jo uzskatu, ka cilvēkam jābūt vietai, kur viņš jūtas dabiski, atbrivoti, omulgi un varbūt arī laimīgi.

Dienas kļuvušas garākas, un ik pa laikam uzspīd saule. Manāmi gaišāki tapuši rīti un vakari. Tā vien gribas domāt, ka tuvojas pavasarīs. Tad arī mums, dzīves nogurdinātajiem, būs priečigāks prāts, vairāk enerģijas un, iespējams, sapratnes. Tad vairāk varēs baudīt dabu, rūpēties par sējumiem un augiem, un mazāk laika atlikus nomācošām domām.

Aija Socka

Latvijā

Pārmet naudas šķērdešanu. Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) neefektīvi organizē bezdarba samazināšanas un nodarbinātības veicināšanas aktivitātes – iestāde nepamatoti un nelietderīgi izlietojusi valsts budžeta līdzekļus 1,443 miljonu latu apmērā, revīzijā konstatējusi Valsts kontrole (VK). VK atklājusi, ka NVA nepietiekami uzrauga personu atbilstību bezdarbnieka vai darba meklētāja statusa kritērijiem. VK revīzijā arī atklāja faktus, kas liecina par neefektīvu valsts budžeta līdzekļu izlietojumu, organizējot aktīvos nodarbinātības pasākumus. Piemēram, organizējot autovadītāju kursus, NVA nepārliecinos, vai persona pēc dalības apmācībā ir saņēmusi vadītāja apliecību. NVA direktore Baiba Paševica nepiekrit secinājumam par nelietderīgi izlietotiem 1,443 miljoniem latu. Viņa atzina, ka tas vienmēr būs mūžīgais jautājums, vai iedzīvotājus ir jēga apmācīt apstākļos, kad darba vietu vienalga nav.

Pret Jakānu varētu ierosināt kārtējo disciplinārlietu. Visticamāk, Valsts ieņēmumu dienesta (VID) generāldirektors Dzintars Jakāns pie dienesta vadišanas tik drīz neatgriezīsies, jo finanšu ministra Einara Repšes rokās nonākuši jauni fakti, kas dod iemeslu ierosināt kārtējo disciplinārlietu. Finanšu ministrijā saņēmusi informāciju, kas var kalpot par iemeslu kārtējās disciplinārlietas ierosināšanai pret Dz.Jakānu, ja valdība nolemj VID vadītāju amatā atlētāt. Uz finanšu ministra galda nogūlusi lieta, kas apliecinā, ka Dz.Jakāns nav piemērojis sodu pieciem VID darbiniekiem par apzinātu nodokļu nomaksas summas samazināšanu kādai privātpersonai. VID darbinieki tā vietā, lai iekasētu iedzīvotāju ienākumu nodokli no privātpersonas vairāk nekā 8000 latu apmērā, piestādījuši reķinu tikai 478 latu apmērā.

Saeima nav gatava pašas pieņemtajam nodoklim. No šā gada sākuma spēkā esošais nodoklis par dienesta mašīnas izmantošanu personīgām vajadzībām attiecas arī uz vēlētām amatpersonām. Taču, piemēram, Saeima šim izmaiņām vēl nav īsti gatava. Latvijas parlamentā pagaidām spēkā ir līdzīnējā prakse. Noteikumi par kārtību, kādā deputāti izmanto Saeimas autobāzes autotransportu, regulē tikai kilometru skaitu, cik daudz frakcijas vai deputāti mēnesī drīkst nobraukt. Līdz ar to deputāti var saņemt no Saeimas autobāzes automašīnu, nerorādot brauciena mērķi.

Valodas inspektoriem vēl vairāk darba. Lai arī Valods valodas centra (VVC) inspektorū skaits nav pieaudzis, valodas sargiem šogad būs darba pilnas rokas. "Sūdzību skaits, ko saņemam Valsts valodas centrā, klūst arvien lielāks," atzīst VVC kontroles daļas vadītājs Antons Kursītis. Neraugoties uz to, valodas inspektorū ir apņēmības pilni pārbaudīt visas ienākušās sūdzības. Valodas sargu darba ikdienā pērn kļuvusi arī sarežģītāka, jo sāktas pašvaldību deputātu valsts valodas prasmes pārbaudes, ko paredzēts turpināt arī šogad.

Atgriežoties pie publicētā

Ne visa vaina jāuzveļ pārvaldniekam

Atsaucoties uz vēstuli "Ne visa vaina jāuzveļ novadam", kas publicēta 9.janvāra numurā, esam saņēmuši Krišjānu pagasta pārvaldnieka Jāzepa Ludborža vēstuli.

Viņš raksta: "Protams, ir skumīgi lasīt vēstuli, ja par tevi raksta šādas nejēdzības. Piemēram, to, ka es iedzīvotājus saucot par *bomžiem*". Šādu vārdu savā leksikā nemaz nelietoju, jo zinu šī vārda nozīmi. Bomzis jeb klaidonis ir cilvēks bez noteiktas dzīvesvietas un nodarbošanās. Mūsu pagastā šādu cilvēku nemaz nav, gluži otrādi, mēs viņiem varam nodrošināt dzīvojamo platību.

Diemžēl jaunas darba vietas nav radušas, drīzāk otrādi, tāpēc lieki būtu runāt par darba dališanu kādam un atdošanu citam. Radušas vienīgi divdesmit ES projekta stipendiātu darba vietas. Protams, strādāt gribētāju ir daudz vairāk, bet visiem siksniem, gada laikā visiem būs iespēja strādāt šajā darbā. Konsultējoties ar sociālo darbinieci, cenšos darbā pieņemt pa vienam no katras ģimenes un cilvēkus, kuriem šīs darbs vairāk nepieciešams sakarā ar zemajiem ienākumiem. Arī tā, ka atzīmētu darba tabelē tādus stipendiātus, kuri nav darbā tīšu prātu visu dienu, nav. Ja nu vienīgi kāds ir atrāsījies, lai apmeklētu ārstu vai pavadītu tuvinieku pēdējā gaitā.

Runājot par jauno sievieti Ilutu, kura sociālo apstākļu spiesta pārcēlās no Bērzpils uz dzīvi Krišjānos, būtu kaunējušies pieminēt. Es nevienam nenovēlu šādu situāciju: divdesmit gadus jaunai sievietei palikt vienai ar četriem maziem bērniem. Tas taču ir tikai pozitīvs, ka atrodas cilvēki, kas palīdz šai ģimenei. Pagasta *busīš* vismaz reizi vai divas mēnesi brauc uz Balviem, lai uzpildītu degvielu, un kas tur slīkst, ja pie reizes šai ģimenei tika atvesta bērnu gultiņa un citas mantas. Uz pilsētu šādas reizēs var aizbraukt jebkurš, lai nokārtotu darišanas, kaut vai, lai pasūdzētos par pārvaldnieku vai vienkārši iepirktos. Ja ģimenei ar maziem bērniem nav ko ēst, ir jāpalīdz, tas ir līdzcilvēku pienākums. Jā, ir šai ģimenei piesaistīta stipendiāte, lai pamācītu dažādu praktisku un sadzīvisku lietu darišanu.

Runājot par pārtikas pakām, kuras izsniedz sociālā darbiniece ģimenēm, kurām ir trūcīgā iedzīvotāja statuss, tās saņem visi vienādi.

To, ka es rītos un vakaros vedu sievāmāti, tā gan ir patiesība. Rakstītāja arī ļoti labi zina, ka mana meita ir pirmās grupas invalīde un sievāsmāte, kurai ir astoņdesmit trīs gadi, dzīvo viena kilometra attālumā pagasta dzīvokļu mājas. Slidenā ceļa apstākļos vecam cilvēkam ir grūti pārvietoties, tāpēc rītos atvedu sievāsmāti, lai pa dienu viņa pieskatītu manu slimību meitiņu, un vakaros pēc darba aizvedu viņu atpakaļ. Rakstītāja arī ļoti labi zina, ka pagasta darišanās izmantoju arī savu personīgo automašīnu, jo pagasta automašīna ir 22 gadus veca un ne vienmēr lietojama, sevišķi aukstajos ziemas rītos, kad jādodas uz darbu.

Vēstulē rakstītāja piemin manu it kā biežo braukšanu kaut kur, bet jāsaka godīgi, ka tādi nu ir mani darba pienākumi. Būtu divaini, ja pārvaldnieks no rīta līdz vakaram sēdētu pagastā. Katru rītu un arī pārējo laiku, kad neesmu izbraucis, mani var sastapt pagastā, līdz šim sūdzību par to nebija.

Skumīgākais, lasot šo vēstuli, bija tas,

ka pulciņš nomelnotāju ir tieši tie cilvēki, kuriem pa šiem gadiem esmu visvairāk palīdzējis. Pārlasot vēstuli, vairākās vietas man ienāca prātā deviņdesmito gadu vidus, kad atsevišķi cilvēki ar laikraksta starpniecību centās nomelnot pagasta vadību. Acīmredzot arī šobrīd kādam brīvā laika ir atliku likām, lai nodarbotos ar šādu nomelnošanu.

Bet ja nu tiešām es nejauši kādu esmu aizvainojis, tad šiem cilvēkiem no sirds atvainojos."

Nezinu, palīdzēt ir labi vai slikti?

Krišjānu pagasta sociālā darbiniece Rudite Dārziņa, komentējot vēstuli, atzīst, ka ir neizpratnē, kāpēc cilvēkiem ir tāda nepatika un jaunums pret lidzcilvēkiem, konkrēti pret šo māmiņu ar četriem pavisam maziem bērniem. Viņa raksta: "Dzīvokli, kurā tagad dzīvo šī māmiņa, veikts kosmētiskais remonts ar

vislētākajiem materiāliem (tāda bija vienošanās ar pārvaldnieku). Jā, protams, es un bāriņtiesas locekle apmeklējam māmiņu divas reizes nedēļā dienās, kad esam šajā pagastā. Rūpes par ģimeni balstās uz to, ka māmiņai tiek mācītas dažādas dzīves prasmes, jo ne visiem mums laimējies tās apgūt, esot kopā ar saviem vecākiem. Šai māmiņai tādas prasmes nav mācītas, bet cilvēkam taču nekad nav par vēlu mācīties, ja viņš to vēlas. Gribas jautāt vēstules rakstītājiem, vai palīdzēt māmiņai sagādāt ēdienu maziem bērniem vecumā no 3 mēnešiem līdz četriem gadiem ir slikti? Arī par piesaistīto "simlatīnieci" teiktais ir meli. Šis cilvēks ir kā padomdevējs, palīgs neparedzētās situācijās. Cilvēks, ar ko var komunicēt, kad nepieciešams, jo tik ļoti vajadzīgā tēva atbalsta šai ģimenei nav. Ja jau šis cilvēks māmiņas vietā pieskata bērnus, mazgā grīdas, kā rakstīts vēstulē, rodas jautājums - kāpēc bērniem vajadzīga māmiņa, ja visi darbi tiek padarīti? Neesmu atteikusi palīdzību nevienam šī pagasta iedzīvotājam, kurš griezies pie manis pēc palīdzības. Un arī turpmāk aicinu - lūdzu, nāciet visi, kuriem palīdzība ir nepieciešama. Iespēju robežas palidzešu."

Saimnieks ar lielo burtu

Atbalstu pārvaldniekiem izteica arī daudzi pagasta iedzīvotāji, kuri uzskata, ka Jāzeps Ludboržs ir saimnieks. Un vārds 'saimnieks' rakstīs ar lielo burtu. Krišjānieši redakcijai raksta: "Jau daudzus gadus Krišjānos dzīvo un strādā Jāzeps Ludborzs. Viņš uzticētos darbus un pienākums dara pēc labākās sirdsapziņas, tāpēc jo sāpīgi lasīt dižķibeles ietekmētu cilvēku negācijas. Padarītā darba apjoms ir ļoti liels - izremontēt tautas nams, Krišjānu baznīca, pagasta ceļi. Tāpat remontdarbi notikuši daudzdzīvokļu mājās, skolā u.t.t. Cilvēki, kuri ir istenojuši tamlīdzīgus projektus - lielius vai mazus - sapratis, cik liela darba slodze ir J.Ludboržam. Dod, Dievs, viņam visu to labāko, lai skauģi un nelabvēļi nestājas J.Ludborža celā!"

Re, kā!

Līdz pārbaudīt signālu

Jau pērnā gada janvārī rakstījām par dažiem balveniešiem, kuri bija nemiera ar to, ka, viņuprāt, "Latgales radio" bloķē citas stacijas. Tolaik saņēmām paskaidrojumu, ka "Latgales radio" raida tieši no Balviem. Savukārt citas raidstacijas izveidotas Rīgā, Cesvainē vai kur citur, līdz ar to atrodas lielākā attālumā no Balviem un, salīdzinot ar "Latgales radio", ir sliktāk dzīrdamas. Kas mainījies gada laikā?

Pirmsdien Balvu novada domē griezās ilggadējā skolotāja Gaida Jasinska, uzsverot, ka situācija nav mainījusies ne par mata tiesu. "Joprojām "Latgales radio" bloķē citas stacijas. Ja man kādreiz izdodas

uzķert "Latvijas radio 2", klausos un neelpoju," viņa pastāstīja. Balvu novada domes priekšsēdētājs Jānis Trupovnieks uzsvēra, ka, pirmkārt, vajadzētu apzināt esošo situāciju un noskaidrot, cik cilvēku nedzīrd citas radio programmas. Otrkārt, jānoskaidro, vai vairīgi nav novecojušie radioaparāti. "Pastāv iespēja, ka ar vecākiem modeļiem citas programmas nevar uztvert," zināja teikt pašvaldības speciālists Modris Teiāns.

Pēn par "Latgales radio" ipašnieku kļuva Romas katoļu baznīcas Rēzeknes-Aglonas diecēze, kas iegādājās gandrīz 100% SIA "MG Latgolas Bolss" ipašuma daļu. Kādreizējā "Latgales radio" veidotā Valda Labinska vietā par uzņēmušma valdes loceklī kļuva Rēzeknes Katoļu

vidusskolas direktore Marija Mickāne. Aizvakar Balvos ciemojās "Latgales radio" pārstāvis – Preiļu dekanāts dekāns Jānis Stepiņš. Viņš bija izbrīnīts par faktu, ka "Latgales radio" bloķē citas radio programmas. "Mums nereti pārmet, ka radio kaut kur nedzīrd, nevis par to, ka radio kaut kam traucē," J.Stepiņš piebildē. Viņš piekrita Balvu novada vadītāja J.Trupovnieka teiktajam, ka problēmas sakne, lai to risinātu, ir jāapzina, un apņēmās griezties Valsts elektrosakaru inspekcijā, lai noskaidrotu cēlonus, kāpēc Balvos nedzīrd citas radio programmas. Tas nozīmē, ka jau tuvākā laikā pie šī jautājuma atgriezīsimies.

E.Gabranovs

Vai ticat, ka pensionāriem atmaksās ieturētos pensiju līdzekļus?

Viedokli

Latvietis ir pārāk lētticīgs

AGNESE BUŽA, bijusi "Vaduguns" redaktore

Priecājos, ka vismaz pensionāriem Jaunais gads sācies ar labu ziņu, piešķirot gaismas starīju. Satversmes tesa atzinusi par neatbilstošu pensiju samazinājumu, ar valdība izlēma tik ātri, tik steidzīgi,

Nav pārliecības, ka neapkrāps atkal

MAIJA GOLUBEVA, Viļakas pensionāru biedrības priekšsēdētāja

Latvijas pensionāriem pēdējā laika svarīgākais notikums pēc pensiju samazināšanas ir Satversmes tiesas lēmums, kurā pieņēma spriedumu par labu pensionāriem. Tiesas lēmumu gaidījām ar nepacietību un bijām pārliecināti, ka tas būs par labu mums. Tā arī notika. Tuvojas vēlēšanas, deputātiem atkal vajag tikt Saeimā, tādēļ ir nopietns pamats domāt, ka šo naudu mums atdos, kā solīts – ar aprīli.

Valdība jau pirms lēmuma pieņemšanas

nemaz nekonsultējoties ar saviem iedzīvotājiem. Toreiz teica, ka pensiju samazinājumu Latvijai pieprasīta Starptautiskais valūtas fonds, kas gluži taisnība vis nebija. Budžeta samazinājumam vajadzēja meklēt iekšējās rezerves, nevis rikoties tik beztabardiņi pret tautu. Tiesas lēmums ir skaidrs, bet janvārī vēl pensiju ieturējums tomēr būs. Premjers V. Dombrovskis un finanšu ministrs E. Repše gan solījuši, ka ar februāri pensijas atsāks maksāt pilnībā, bet aprīli cilvēkiem izmaksās visus ieturējumus.

Esmu dzirdējusi, ka pensionāri spriež, ka pa istam viņi solījumam noticēs tikai tad, kad naudu saņems. Diemžēl pārāk bieži valstī atgadās kas tāds, kas iepriekšējos plānus pilnīgi izmaina. Nedod, Dievs, ka solītais netiku pildīts. Jāuzskata, ka visumā latvietis ir normāls cilvēks, bet stipri lētticīgs gan. Sevišķi tas redzams vēlēšanās, kad noticam partiju vai atsevišķu politiķu solījumiem un ievēlam tos, kuri nespēj izturēt pārbaudījumu ar varu un naudu. Tad viņi grābj, bet pārējie

zināja, ka samazināt pensijas ir pretlikumīgi, taču tāpat to daria. Acīmredzot valsts vīri cerēja, ka mēs, pensionāri, kā vienmēr pacietīgi klusēsim un paļausimies uz notiekošo. Taču šoreiz tā nenotika. Atbildīgie par pensiju atmaksu stāsta, ka nepieciešamā naudas summa jau atrasta. Jautājums, no kurienes? Visticamāk, strādājošajiem palielinās vel kādu nodokli un uz tā rēķina būs ko iedot mums. Un no tā atkal cietis strādājošie. Pensionāriem tāpat būs jāpalīdz savējiem, jo jau tagad ir daudz ģimeņu, kurās pieaugašajiem nav darba un naudas. Neviena mamma un vecmamma neļaus saviem bērniem vai mazbērniem mirt badā. Palidzēs kaut ar to pašu mazumiņu.

No manas 150 latu lielās pensijas apkures sezonas laikā 80 lati ik mēnesi jāatlaid par dzīvokli. Vismazāko summu – 15 latus, – katru mēnesi atliek tēriņiem par zālēm. Tāpat man vajag arī telefoni, lai ārkārtas gadījumā ir no kā piezvanīt. Vai par atlikušo naudu es varētu apmakšāt izdevumus par slimnīcu? Nē, protams. Labi, ka man vismaz ir sava kartupelis, biete, burkāns un gurķis, bet ko darīt pensionāram pilsētā? Viņam nav nekā – pliks asfarts, no kura paēdis nebūsi. Reizēm man ir pavisam bēdīgi ap sirdi – visu dzīvi

plāta rokas. Nav nekāds jaunums, ka lēmumus pieņem nevis tautas, bet partiju līderu interesēs. Deputāti, varavīri Latvijā domā tikai par sevi, nevis vienkāršajiem cilvēkiem. Līdzīgi pieņēma arī tautai tik smago un nepopulāro pensiju samazinājumu. Cilvēkiem bija jāzītieku un jādzīvo, kā var. Man mēnesī izmaksāja par 15 latiem mazāk. Tā bija nauda, ar ko varēju apmaksāt daļu komunālo maksājumu. Vēl lielāks robs bija, kad vienu mēnesi man ieturēja 70%. Jau bija lēmums, ka tiesas piesēdētāju institūcija bija likvidēta, taču uzskatīja, ka esmu darba attiecībās un naudu ieturēja. Pensija man nav liela, tā nesasniedz pat valstī noteikto iztikas minimumu. Bet kaut kā jādzīvo.

Fakti

- **Satversmes tiesa (ST) atzinusi par neatbilstošu Satversmei pensiju samazināšanu, līdz ar to Saeimas un valdības jūnijā pieņemtais lēmums samazināt pensijas par 10%, bet strādājošiem pensionāriem – par 70%, ir atcelts no spēkā stāšanās brīza.**

- **Līdz 2010. gada 1. martam valstī jāizbeidz pensiju ieturēšana. Bet ieturētās pensijas jāatmaksā ne vēlāk kā līdz 2015. gada 1.jūlijam.**

esam smagi strādājuši, un beigās izrādās, nevienam neesam vajadzīgi. Taču jāpriecājas, ka mums vismaz maizei naudas pietiek. Jaunajiem nav ne darba, ne naudas, ne maizes.

Viļakas puses pensionāri pēdējā laikā par pensiju atmaksu vien runā un nepacietīgi gaida brīni, ka saņems pārrēķinu. Taču tīcības, ka kaut kas līdzīgs neatkārtoties, nav nevienam. Pieņemsim, ka aprīlī pensionāri sagaidīs pārrēķinu. Kas notiks tālāk? 2. oktobrī paies vēlēšanas, bet, piemēram, 5. datumā mums paziņos, ka pensijām naudas vairs nav. Tas ir iespējams, jo tā vien šķiet, ka valsts iet uz bankrotu.

Katrā dienu sekoju līdzi Latvijā notiekošajiem procesiem un joprojām ceru, ka agri vai vēlu mūsu dzīve kļūs labāka. Lai nāk cita valdība, lai nāk cilvēki, kuri prot darīt savu darbu. Varbūt tad kaut kas mainīsies.

**Viedokļus uzklausīja
M.Sprudzāne un S.Karavočika**

Viļakas domes sēdē

28. decembra sēdes lēmumi

Iestājas Bāriņtiesu darbinieku asociācijā

Deputāti akceptēja Viļakas novada bāriņtiesas dalību Latvijas Bāriņtiesu darbinieku asociācijā un piešķira Viļakas novada bāriņtiesai 90 latus iestāšanās maksai un gada biedru maksas samaksai. Nauda plānotā no šī gada budžeta līdzekļiem.

Apstiprina dzimtsarakstu nodaļas nolikumu

Apstiprināja vairākus Viļakas novada dzimtsarakstu nodaļas maksas pakalpojumus. Laulību reģistrācija ar svīnīgu laulības ceremonijas organizēšanu, mūziku un daiļlaistāju piedāvāšanos un telpas noformēšanu sestdienās vai svētku dienās tradīciju zālē maksās 20 latus plus PVN nodoklis. Laulību reģistrācija ar laulību ceremonijas organizēšanu bez mūzikas un daiļlaistāju piedāvāšanas darbdienās izmaksās tikai 5 latus plus PVN, bet arhīva izziņas izsniegšana - 1 latus plus PVN. Ja abas personas, kas vēlēsies stāties laulībā, ir pirmās vai otrs grupas invalidi vai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir atzītas par trūcīgām, viņus no maksājumiem atbrīvos.

Palielinā apbūvēto zemes gabalu nomas maksu

Nolēma palielināt apbūvēto zemes gabalu nomas maksu, piemērojot koeficientu 1,5, ja uz zemes gabala atrodas tiesiskā valdītāja ēkas, kas saskaņā ar likumu "Par nekustamā īpašuma ierakstīšanu zemesgrāmatās" ir ierakstāmas, bet nav ierakstītas zemesgrāmatā; ēkas ir ierakstītas zemesgrāmatā, bet pēc īpašnieka maiņas tiesiskais valdītājs nav nostiprinājis zemesgrāmatā savas īpašumtiesības, izņemot gadījumus, ja tiesību nostiprināšanu kavē tiesas noteikts aizliegums; persona ir veikusi nelikumīgu būvniecību uz viņas lietošanā vai nomā esošās zemes.

Izveido būvvaldi

Izveidoja iestādi "Viļakas novada būvvalde", kas darbu sāka jau aizvadītā gada 29. decembrī. Būvvaldes juridiskā adrese ir Abrenes ielā 26. Par būvvaldes vadītāju iecēla Gati Rundzānu. Vadītājs saņems 202,50 latus mēnesī. Apstiprināja arī būvvaldes nolikumu un iestādes sniegtos maksas pakalpojumu veidus, kā arī tarifus objektu pieņemšanai ekspluatācijā un izziņu izsniegšanai.

Lemj par baseinu
Izveidoja iestādi "Kupravas baseins", kas darbu sāka šī gada 4. janvāri. Viļakas novada domes izpilddirektoram Aldim Pušpuram uzdzots reģistrēt domes iestādi "Kupravas baseins" Valsts ieņēmumu dienesta teritorialajā iestādē. Iestādē būs vadītājs, medmāsa uz pusslodzi un apkopēja.

Mainās vadītāji

Atbrīvoja Juri Pitkeviču no Susāju pagasta pārvaldes vadītāja amata un viņa vietā apstiprināja Eināru Mierīnu. Jaunais vadītājs šajā amatā ir jau kopš šī gada sākuma.

Kultūras jomā ienāk pieredzējuši speciālisti

Iecēla Valentīnu Kajāni par Žīguru kultūras nama vadītāju, bet Rutu Cibuli uz puslikmi pieņema darbā par kultūras nodaļas vadītāju.

Z.Logina

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Vai ticat, ka pensionāriem atmaksās ieturētos pensiju līdzekļus?

Kopā: 63

Reportāža

Baltā ziema atnesusi prieku

Ziemā cilvēki vai nu sēž mājās, vai bauda priekus, ko sniedz šīs gadalaiks.

Un tie ir visdažādākie - vieni slēpo, citi spēlē hokeju vai brauc ar sniega dēli. Bieži vien mežmalās vai pie mājām var redzēt iekurtus uguns kurus, kur cep desījas vai grilē gaļu. Daudz sala izturīgu viru var redzēt, nekustīgi tupam uz ledus pie āliņģiem. Dažiem prieku sagādā vienkārši nolaisties no kalna ar piepūšamo kameru vai ragavīnām. Un sārti vaigi, jautras sarunas, smiekli vairo mūsu dzīves prieku. Ja vēl vakarā pirtiņa un drosmīgajiem sniega peldes, gandarijums ir atmiņā paliekošs.

Foto - Z. Logina

Pie lielās eglei. Pie lielākās eglei uz privātās zemes Bolupītes krastā aiz slūžām šogad nepiebraukta. Bet vai tāpēc liegt sev sniega priekus un nedoties šo brīnumu apskatīt kājām? Tas nekas, ka sniegs līdz viduklim un turp ved vien zaķa pēdiņas. Skats, ko ieraugi, ir tā vērts - no augšas sniega kupenas, no apakšas - čiekuru ķekari.

Foto - Z. Logina

Balvenietes Raina un Sabīne slido. Raina slido ne pirmo gadu, bet Sabīnei vēl daudz jāmācās. Meitenes vien baidās no pārdrošajiem hokejistiem, jo, esot vienā laukumā, ripa var ielidot ne tikai vārtos. "Bet mēs pa malu slidojam," sauc meitenes.

Foto - Z. Logina

Trase sniegotos laukos. Motosporta veidu atbalstītājs, balvenietis Aivars Bušs uz plavas Bolupītes krastā izveidojis trasi, izstumjot sniegu aptuveni 800 m lielā aplī. Aizvadītajā sestdienā trasi iemēģināja gan braucēji ar kvadraciklu "Suzuki", gan rallijkrosa divām "Nivām", gan divriteņu radžotu motociklu. "Lai neierūs kauli un Jaunā gadā laba veselība," saka Aivars Bušs, piebilstot, ka jau trīs reizes bijis baudīt slalomā nobraucienus Kauķu kalnā. Šo trasi izbraukt var izmēģināt ikviens interesents.

Foto - Z. Logina

Uh, kas par prieku! Mazuļi, māmiņu pieskatīti un iestumti, droši ripo no kalna lejā, sēzot uz plastmasas "ābolīša".

Foto - E. Gabronovs

Turies, puis! Kas gan būtu ziema bez slēpošanas! To saprot ne tikai bērni, bet arī vecāki, atlaujoties nopirkta vismaz lietotu slēpjumu pāri visai ģimenei. Arī daudzās skolās sporta stundās tagad iekļauj slēpošanu, tā ļaujot bērniem izbaudīt vēl vienu sporta veidu.

Lappusi sagatavoja Z. Logina

No aukstuma nebaidās. Neskatoties uz to, ka sals kož degunā, Balvu slidotavā Vitālijs (no kreisās) un Laimnesis jau pusdienlaikā ieradušies uzspēlēt hokeju. Viņi gaida, kad atnāks draugi, tad spēle varēs sākties.

Foto - no personīgā arhīva

Kāpjam kokos! Linda un Aivita no Balviem brīvdienās dod priekšroku atpūtai brīvā dabā. Šogad viņas iemēģinājušas sniega kupenas, meklējot piemērotu koku, kurā var uzrāpties.

Foto - no personīgā arhīva

"Baltā brieža" trasē. Vilakas "Baltā brieža" moto trasē šogad prieki lieliem un maziem - te var iznomāt piepūšamās kameras un laisties no kalna. Krista un Markuss lejā brauc smiedamies, bet, lai tiktu kalnā, lūdz māmiņas Aivas palīdzību.

Trešdienas saruna

Jāatrod, par ko priecāties

Gadi kā putni mēdz pacelt mūs spārnos un aiznest atmiņu un sapņu debesis. Šīsdienas saruna ar jubilāri, Eglaines pamatskolas un Rugāju novada vidusskolas skolotāju, ANITU STALIDZĀNI.

Kā jūtāties, sagaidījusi nozīmīgo un apaļo 50 gadu jubileju?

-Savus gados neuztveru kā kaut ko grandiozu, nejūtos kā pugadītu veca, vismaz ne ar tīk smagu gadu nastu uz pleciem. Jā, cipars ir liels, bet, skolā strādājot, vai tad vari sajusties vecs? Vispār nekad neesmu piedomājusi pie gadu skaita, ja nu vienīgi, kad gaidīju savu 18.dzimšanas dienu. Kādreiz bija sapnī: aiziešu pensijā, iegādāšos baltu, pūkainu kaķi. Tagad šāds kaķis ir meitai. Nez vai kādreiz iegādāšos kaķi vai suni, jo, lai pasargātu sevi no zaudējuma sāpēm, nevēlos neviņam pieķerties. Par dzimšanas dienu runājot, jāatzīst, ka tā pienākusi ne tā, kā gaidīju. Skumji, ka nevaru atviegloši ikdienas soli, kad paslītinājusies tēva veselība. Tas nospiež. Mans dzīves ritms ir pārāk skrejošs, tāpēc īpaši svinēt jubileju neplānoju. Savus 70 gados, iespējams, sagaidīšu rīmtākā soli. Svētkos kādreiz veļotos viesus paaicināt uz labu teātra izrādi vai koncertu un tad pasēdēt kafejnīcā. Vai ari, ja būtu laba slēpotāja, ar kompāniju aizbrauktu uz kalnu.

Vai izvēlētā skolotājas profesija ir Jūsu īstā dzīves ceļa izvēle?

-Neko citu, ko varētu darīt, nevaru iedomāties. Patik organizēt pasākumus, bet tam jāvelta daudz laika, jo neesmu fiksais cilvēks. Kādreiz sirdij tuvāka bija literatūra, nevis matemātika, bet nepatika gramatika. Vēlējos strādāt profesiju, kas saistīta ar cilvēkiem, bērniem. Domāju, ka varētu strādāt arī sociālajā jomā. Skolas darbā vēlos sagaidīt pensiju un nepalikt par apgrūtinājumu skolēniem. Man patik pafilosofēt ar audzēkņiem, ieteikt viņiem vienu vai otru padomu, bet baidos, lai nesanāk tāda pamācīšana. Starpbrīžos ar bēriem mēdu pārrunāt par uzvedību. Protams, vēlos saprast bērus, strādāt tā, lai ir interesanti, lai viņi apgūtu zināšanas. Šķiet, esmu cilvēks, kuram sirds izglītība ir ļoti svarīga. Vecumdienās gribu būt gaišs un starojošs tantuks. Bieži vien iedomājos, ka pie manis dzimtas mājās sabrauks un omulīgi jutīties bēri un mazbēri.

Kādi bijuši līdzšinējie darba gadi?

-Katrā gads atnesis ko jaunu. Matemātika ir nopietna zinātne, tomēr neesmu cilvēks, kuram tikai cipari zib gar acīm. Gandarījumu dod brīži, kad bērni strādā, cenšas, lai arī dažreiz nesanāk. Patik braukt ekskursijās, satikt bijušos audzēkņus. Patiess prieks ir par bijušajiem eglainiešiem, kad izdzirdu par viņiem ko labu.

Cik klases esat izvadījusi dzīvē, ko cenšaties audzēkņiem iemācīt?

-Piecas klases, tagad audzinu sesto. Neko īpašu mācījusi neesmu. Esu bijusi tāda, kāda esmu – ar savu nostāju. Nekad neesmu gribējusi caur vārdu pažemot un izsmiet savus skolēnus. Bieži jautāju, vai jābjauj, lai jūs ieklausītos, saprastu? Bet varbūt vajag prast paitet malā un laut bēriem kļūdīties. Satrauc,

Skolotāja. Anita atzīst, ka pēc būtības viņa nav jautrs cilvēks, bet gan pesimiste ar enerģijas piedevu.

ka daudzi respektē skolotāja viedokli tikai tad, kad pretī gaidāma kāda sankcija, pie-mēram, sazināšanās ar vecākiem. Gribētu saņemt no skolēniem ieklausīšanos, sapratni.

Šķiet, vislabāk jūtāties ārpus mājām, darbībā, kas saistīta gan ar profesiju, gan citām Tevis izvēlētajām interesēm?

-Man patik apmeklēt kursus, apgūt ko jaunu. Bet braucienos arī nogurstu. Ilgojos pēc klusuma un miera. Mans sapnis ir lauku māja, kur var atbraukt bērni un mazbērni, tāda kā maniem vecākiem Krišjāpos. Lazdukalnā man tādas nav. Drīzāk var teikt, ka skolu uzskatu par savām mājām, jo tur pavadu ļoti daudz laika. Ja varētu laiku pagriezt atpakaļ, kad bērni bija mazi, vairāk laika veltītu viņiem, nevis darbam.

Kas sniedz dzīves piepildījuma sajūtu?

-Tas, ka mani mīlie jūtas labi. Esmu pateicīga vecākiem par sapratni, atbalstu. Ģimenēm gribētu novēlēt, lai cik grūti, bērniem vajadzīgs brālis vai māsa. Pati esmu loti ilgojusies, lai man arī būtu māsa vai brālis. Uzskatu, ka katram jāatrod dzīves mazumiņš, par ko priecāties. Nevajag kļūtēt, labie vārdi jāpasaka uzreiz. Vajag otru paslavēt no sirds, nevis liekuļot. Svētkos teiktās runas nav galvenais, svarīga ir saskarsme ikdienā. Jāprot priecāties arī par citu panākumiem. Man sirdij tuva ir Augustovas baznīca, sievas, kuras dzied un ar kurām kopā esmu braukusi svētceļojumos. Smagos brižos mieru un stiprinājumu devušas lūgšanas. Mācos bez īpaša rūgtuma pieņemt negatīvo, lai arī tas nav viegli. Arī no cilvēka, kas saka slīktu, var mācīties. Iet pie otra un pārliecīnāt, uzskatu, nav jēgas. Īpašs gaišums nāk no daudziem cilvēkiem, piemēram, Emīlijas un Ingridas, kuras satieku baznīcā, "Tonusa" sievām, deju partneres Irēnas.

Vai tam, ka esat skolas direktora dzīvesbiedre, ir ne tikai plusi, bet arī minusi?

-Es nekad neesmu gribējusi izcelt, ka esmu direktora sieva. Tie, kuri grib, šajā faktā var saskatīt daudz. Šķiet, tajā vairāk ir minusu, nekā plusu. Agrāk nebija iedomājusies, ka uz mani var skatīties caur daudziem pieņēmumiem un stereotipi. Neesmu nolieguši, ja nebūtu direktora sieva, varbūt man būtu uzrakstīti vairāki rājieni par dokumentācijas savlaicīgu nesakārtošanu. Būtībā esmu cilvēks, kurš savu viedokli cenšas izskaidrot un aizstāvēt, bet varbūt no malas tas izskatās impulsīvi. Bieži uzskatu, ka mēle ir mans ienaideklis. Jācenšas vairāk kļūtēt un ieklau-

Foto - no personīgā arhīva

sies citos. Agrāk nepiedomāju pie tā, ka cilvēki tik dažādi var uztvert teikto.

Bērni Jums jau lieli. Vai neapbēdina, ka viņi ir tālu no vecākiem un dzimtās puses?

-Protams, apbēdina, bet šeit nav darba. Zane dzīvo Rīgā, Aigars – Īrijā. Ir tā, kā ir. Pie mazmeitas uz Rigu cenšos bieži aizbraukt ciemos. Mani baidīja doma, ka vecāki bērnus ilgi tur savā tuvumā. Uzskatu, ka ar bēru ir jārēķinās, jāpieņem viņa izvēle un jāatlaiž no sevis. Protams, gribas biežāk satikties un parunāties. Bieži sazvanāmies gan ar bēriem, gan ar mammu.

Atceros, ka labprāt lasījāt dzījas grāmatas. Vai atliek laiks šai nodarbei un citiem valaspriekšiem?

-Izjūtu laika trūkumu, tāpēc būtu jāsāk plānot laiks, ko diemžēl neprotu. Lasu dzeju un publicistiku. Patik Z.Purvs, H.Heislers, Ā.Elsksne, A.Lice. Kriminālliteratūra mani nekad nav aizrāvusi. Patik fotografēt, bieži vien pat lietas, kas citiem šķiet nekam nevajadzīgas. Gandarījumu sniedz dejošana, kopīgi izbraucieni.

Vai ir kāda atziņa, ko varat ieteikt arī lasītājiem?

-Patik Kārļa Skalbes teiktais, ka pasaule ir tieši tik laimīga, cik laimīgu mēs to mākam ieraudzīt un citiem parādīt. Cenšos nekoncentrēties uz to, ko domā citi, jo tas nav tā vērts.

A.Socka

Par to rakstījām

Satraucas par "Mis un Misters Balvi" dalībnieku vecumu

Redakcija saņēma Balvu jauniešu vārdā vienas personas parakstītu vēstuli ar vēlmi noskaidrot konkursantu dalībnieku vecuma kritērijus. "Avīzē izlasīju, ka notikušas divas atlases kārtas un Balvu novada mājas lapā uzrakstīti jauniešu vārdi. Rada izbrīnu, ka uzņemta arī 17 gadus veca meitene Lelde Tučē, kurai 18 gadi paliek aprīlī. Konkursa nolikumā stingri uzsvērts, ka piedalīties var tikai no 18 gadu vecuma. Kāpēc tiek pārkāpti noteikumi, jeb varbūt viņa sniedza par sevi nepareizas ziņas? Mums arī ir 17 gadi, un varbūt arī mēs varējam piedalīties? Uzskatu, ka ūrija ir rikojusies netaisnīgi," teiks vēstulē. Savukārt nolikumā teikts, ka konkursantus atlases kārtā un noslēguma pasākumā vērtē aģentūras "Mis Latvija" un organizatoru kopīgi izveidota ūrija. Viņi par galvenajiem kritērijiem uzskata augumu atbilstību standartiem, spēju labi un atraisīti komunicēt, artistiskumu un iznesību, eruditiju un personīgo šārmu. "Mēs zinājam par šīs meitenes gadiem un vēl reķinājām, lai uzvaras gadījumā viņai uz lielā konkursa "Mis Latvija" laiku paliku astoņpadsmit gadi. Turklat šī jauniete visvairāk atbilda iepriekšminētajiem nolikuma punktiem, kas nav mazsvarīgi konkursa organizatoriem," skaidro "Mis un Misters Balvi" producents Ivars Saide. Viņš domā, ka ar to pāri nav nodarīts nevienam, un, ja nu kāds tiešām vēlas piedalīties šādā konkursā, lai gatavojas un nāk uz atlasi nākamajā gadā.

Z.Logina

Aktīvi apmeklē centru un bibliotēku

Aizvadītā gada nogalē rakstījām, ka Rugāju novada dome piešķira Ls 1050 līdzfinansējumu Jauniešu iniciatīvu-interesē centra nepārtrauktas darbības nodrošināšanai, kā arī to, ka novada bibliotēkās lasītāji varēs lasīt vairākus preses izdevumus.

Jauniešu centra vadītāja Līga Kravale stāsta, ka iecere inventāra iegādēj ir atbalstīta. Kopsummā par 2100 latiem plānots iegādāties datoru komplektu, digitālo fotoaparātu, tenisa galdu, printeri un citu jauniešus interesējošu inventāru. Pašlaik iniciatīvu-interesē centrā jaunieši izmanto divus datorus un galda spēles. "Līdz šim jauniešiem atpūtai centrā bija maz iespēju. Skolēni lielākoties uz centru atnāk pēc mācību stundām, tas ir, pēc pulksten 14, spēlējot un atpūšoties, pagaida šeit autobusu. Vietējie jaunieši uz centru nāk pēc pulksten 16. Telpas ir siltas, un, tā kā pašai ir bērni, tad zinu, ka viņiem patik kopīgas izklaides un spēles," atzīst L.Kravale.

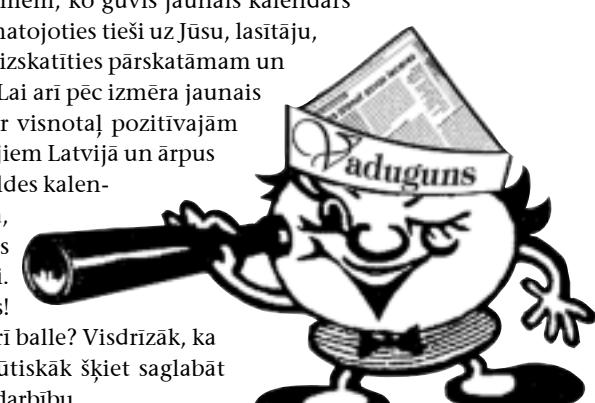
Rugāju bibliotēkas vadītāja Anita Magina stāsta, ka šogad preses izdevumu bibliotēkā ir nedaudz mazāk nekā aizvadītā gadā. Toties vairāk ir žurnālu, kas iznāk reizi nedēļā. Visaktīvāk lasītāji lasa "Latvijas Avizes" izdevumus, "Ievas Stāstus", "Ievas Veselību", "Privāto Dzīvi", jauniešu vidū pieprasīti žurnāli "Sirups", "Ilustrētā Junioriem" un citi izdevumi. "Nav tā, ka jaunieši sēdētu tikai pie datoriem. Viņi ar interesi lasa arī grāmatas un preses izdevumus. Tomēr lasītāju skaits ar katru gadu samazinās, jo laukos samazinās iedzīvotāju skaits," stāsta A.Magina.

A.Socka

Redakcijā

Paldies par atbalstu

Joprojām saņemam daudzu lasītāju vēlējumus turpināt radoši strādāt 2010.gadā. Paldies! Tāpat ļoti priecājamies par labajām atsauksmēm, ko guvis jaunais kalendārs "Vaduguns-60". Jāatzīst, tas tapis, pamatojoties tieši uz Jūsu, lasītāju, ieteikumiem par to, kādam vajadzētu izskatīties pārskatāmam un ikdienā ērti lietojamam kalendāram. Lai arī pēc izmēra jaunais kalendārs ir mazāks, priecājamies par visnotaļ pozitīvajām atsauksmēm arī no attālākajiem lasītājiem Latvijā un ārpus mūsu valsts robežām. Jāpiebilst, ka bilda kalendāram sarūpēja paši vaduguniesi. Tiesa, par divām – augustā un novembrī – īpaši paldies jāsaka balveniete I. Rudzitei.

"Vaduguns" jubilejas gads nu ir sācies! Nereti saņemam jautājumu: vai būs arī balle? Visdrīzāk, ka nē, jo pašreizējos apstākļos mums būtiskāk šķiet saglabāt darbavietas un pilnveidot uzņēmuma darbību.

Īsumā

Uz sirds veselības kabinetu – tukšā dūšā

Sirds veselības kabinets Balvu poliklinikā atsācis darbu un pacientiem pieejams katru darbdienu no pulksten astoņiem rītā līdz ceturtajai pēcpusdienas stundai. Kabineta apmeklējumu vēlamā plānot un tam pareizi sagatavoties. Tas nozīmē, ka nedrīkst no rīta est un dzert, šurp janāk tukšā dūšā. Ja obligāti jālieto zāles, to var darīt, uzdzerot nelielu daudzumu nesaldināta ūdens. Vēlamā arī iepriekšējā dienā neest konfektes, kūkas un citus saldumus. Tas tādēļ, lai izdarītas analīzes būtu precizas, pretējā gadījumā noteiktais cukura līmenis vai holesterīna daudzums būs nepareizi rādījumi, un cilvēkam radīsies lieks satraukums. Šogad sirds veselības kabinetā strādā medmāsiņa Tamāra Ivanova.

Iespēja izmantot dienas stacionāru

SIA "Balvu slimnīca" šogad pacientiem piedāvās iespēju izmantot dienas stacionāra pakalpojumus. Tas attieksies galvenokārt uz ķirurgijas un terapijas nodaļu apmeklētājiem. Slimnīcas galvenā grāmatvede V. Voronina skaidro, ka, vadoties no mēneša konkrētā finansējuma, noteiks iespējamā medicīnisko pakalpojumu daudzumu, tostarp arī operācijas, un pacientus ārsti speciālisti varēs uz tām pierakstīt rindā, ja vien pacientu veselība atļaus gaidit. Dienas stacionāra pacientiem operāciju izmaksas segs no valsts līdzekļiem.

Nākotnē slimīcu skaits mazināsies

Šogad visas esošās slimīcas Latvijā turpina strādāt atbilstoši savam profilam. Taču par nākamo – 2011. gadu, kā Latgales plānošanas reģiona attīstības padomei sniedza informāciju Veselības ministrijas valsts sekretārs A. Ploriņš, gan nav skaidrības. Plānots, ka nākotnē Latvijā paliks tikai 10-11 slimīcas, kam būs jāsniedz kvalificēta, augsta līmeņa palīdzība visu diennakti. Latgales reģiona iedzīvotājiem tās būs Rēzeknē, Daugavpilī un Jēkabpilī. Pārējās slimīcas netiks slēgtas, bet pārveidotas par veselības aprūpes centriem, dienas stacionāriem vai traumpunktiem.

Sāpes ceļa locītavā – nopietns simptoms

Latvijas kaulu, locītavu un saistaudu slimnieku biedrība informē, ka ar šīgada janvāri darbu sāk jauns portāls www.endoprotezes.lv. Tur izlasāma informācija par ceļa locītavu sāpēm un ārstēšanās iespējām. Ar šo veselības problēmu mokās tūkstošiem iedzīvotāju Latvijā, no kuriem vismaz 3 tūkstošiem nepieciešama ceļa locītavas endoprotezēšana. Ārsti saka, ka sāpes ceļa locītavā ir simptoms, kas liecina par nopietnu veselības problēmu. Mājas lapā ir plaša informācija – par sāpju iespējamajiem cēloņiem, ārstēšanās iespējām, ieguvumiem un riskiem, kā arī atveselošanās posmiem.

Meklējam atbildi

Kāpēc jāmaksā no savas kabatas

Redakcija saņemusi kādas Viljakas iedzīvotājas (uzvārdu līdz neminēt) lūgumu noskaidrot viņai svarīgu jautājumu. Sieviete decembrī ārstējusies Balvos ķirurgijas nodaļā, kur viņai veikta vēnu operācija. Pēc ārstēšanās nācies samaksāt palielu naudu summu – vairāk nekā 222 latus. Paciente jautā, kāpēc viņa nesaņēmusi par operāciju atlaides, ja atbilst trūcīgās personas statusam? Presē, tostarp arī laikrakstā "Vaduguns", vairākkārt sniepta informācija, ka trūcīgajiem Eiropā piešķirusi ievērojamus sociālā drošības 'spilvena' līdzekļus.

SIA "Balvu slimnīca" grāmatvede Valentina Voronina skaidro, ka konkrētājā gadījumā maksa pacientei apreķināta pareizi. Vēnu operācija nebija akūta saslimšana, un šāda veida procedūru diemžēl nav paredzēts apmaksāt par valsts līdzekļiem. Slimnīca vadās pēc "Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtības" noteikumiem un slimīnci apstiprinātā centrā. Trūcīgās personas statuss dod iespēju saņemt atlaidi, nemaksājot pacienta iemaksu, bet nevis par pašu operāciju. Par operācijām pacientiem nav jāmaksā pēkšņu – akūtu saslimšanu gadījumos, kas apdraud dzīvību, un, kad viņus nogādā slimīcās, un, izvērtējot veselības stāvokli, medīki sniedz neatliekamo palīdzību, tostarp arī operējot. Konkrētajai pacientei no Viljakas pirms vēnu operācijas esot sniepta skaidrojoša informācija un teikts, ka par operāciju būs jāmaksā.

Aktuāli

Dzīvesveida kontrole – visu atlikušo mūžu

Diabēta slimnieku skaitam diemžēl ir strauja tendence palielināties. **Šīgada 1.janvāri Latvijā reģistrēti jau vairāk nekā 63 tūkstoši cukura diabēta pacientu, un, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, viņu skaits palielinājies par 8 tūkstošiem. Pasaulē, kā liecina Veselības organizācijas dati, ik gadu vairāk nekā 4 miljonu pacientu nāve saistāma tieši ar cukura diabētu.**

Sekas ir neizbēgamas

Latvijas presē izskanējis satraukums, ka, mainoties ekonomiskajai situācijai un īstenojot reformas medicīnas jomā, sabiedrībā parādījusies jauna negatīva tendence cukura diabēta slimnieku vidū. Daudzi no viņiem, juzdamies it kā pie tiekami labi un nesūdzēdami par veselības pasliktināšanos, uz laiku atsakās no terapijas. Taču endokrinoloģi zina, ka tādējādi šie pacienti nopietni apdraud savu veselību. Diabēta terapijas pārtraukšanas sekas nav tūlītējas – tās var parādīties pēc vairākiem mēnešiem vai pat gadiem. Izmaiņas organismā notiek pacientam pašam neko it kā nemanot, tomēr pakāpeniski un neatgriezeniski. Var gadīties, ka kādā dienā 'pēkšņi' pazūd redze, atsakās strādāt nieres, jāamputē pat kājas vai pacients nonāk komas stāvoklī. Ārstēt cukura diabēta sekas ir gan sarežģītāk, gan dārgāk.

Profesors Alvis Hells Rigā pauž satraukumu, ka pēdējo divu gadu laikā pie viņa nonāk pacienti, kuriem cukura diabēts jau ir tik tālu, ka draud neatgriezeniski acu bojājumi un niero mazspēja. Un par tādiem kļūst tieši 2. tipa cukura diabēta slimnieki, kuriem acīmredzot finansiāli grūti izbraukāt pie speciālista uz kontroli. Mediķi atgādina un uzsver, ja pacientam ir slikti kompensēts diabēts, holesterīna līmenis paaugstinās ātrāk, palielinās arteriālais asinsspiediens. Tāpēc kontrole un vēlreiz kontrole, un nepārtraukta terapija ir vienīgais glābiņš cukurslimniekiem.

Desmit sekundēs – kāds nomirst

Bijušā Balvu rajona teritorijā uzskaitē ir vismaz 600 cukurslimnieku. Tas ir liels skaitlis. Starp tiem pirmā tipa cukurslimnieku ir ievērojami mazāk. Šajā grupā ietilpst bērni, pusaudži, cilvēki līdz gadiem četrdesmit. Otrā tipa diabēta slimnieku vidū galvenokārt ir gados vecāki ļaudis, kuriem raksturīgs mazkustīgs dzīvesveids.

Vairāk par šo tēmu stāsta ārste endokrinoloģe NATĀLJA ZONDĀKA.

Statistika skan briesmīgi: katrās 10 sekundēs kāds cukura diabēta slimnieks mirst. Cilvēkus šī diagnoze ļoti baida. Daktore piekrit, ka tā ir nopietna slimība, kuras geometriskā progresija pieaug visā pasaulē. Jāatzīst, ka vismaz pagaidām tā ir neizbēgama lieta. Gan jau daudzi faktori veicina slimības rašanos, bet, šķiet, viens no galvenajiem ir nepareizi ēšanas paradumi un neveselīgs dzīvesveids. Ko lai dara – visi produkti diemžēl ir vairāk vai

mazāk kaitīgi. Pats cukurs šo slimību neizraisa, taču produktos ir vielas, kas izmaina un bojā cilvēka vielmaiņu. Jo augu un dzīvnieku valsts produkti ir pārīgāti ar neveselīgiem hormoniem, kas pēc tam nonāk arī cilvēka organismā. Tie ir mutagenē faktori, kas ietekmē mūs visus. Ne velti cālus nobaro pāris nedēļas, jo barībai klāt liek biostimulatorus, arī augu valsts produktos ir kīmisku vielu klātbūtnē.

Vecākiem cilvēkiem cukurslimība rodas tāpēc, ka apkālkojas asinsvadi, kas baro aizkuņga dziedzeri. Tāpēc ateroskleroze ir cukurslimības pamatā. Bet trīsdesmitgadniekiem un četrdesmitgadniekiem, kā stāsta ārste, vairumā gadījumu cukurslimību veicina alkoholisms, kā rezultātā viņi vienkārši 'nodzer' savu aizkuņga dziedzeri, un tas pārstāj normāli darboties.

Vai arī mūsu novadu iedzīvotājus ietekmē ekonomiskā krize, un cukurslimnieki pārtrauc ārstēšanās terapiju?

Daktore saka, ka insulinu vai tabletēs pacienti, protams, lieto. Taču komplikāciju gadījumā, lai ārstētos, gan dažkārt viņi nerod iespēju iegādāties zāles par savu naudu un ārstēšanos patiešām pārtrauc.

Tas draud ar ļoti straujiem un neizbēgamiem veselības sarežģījumiem. Tāpēc sarunā ar pacientiem, sevišķi viriešiem, daktore viņiem rāda krāsainu plakātu, kur uzskaitītas dzīvībai bīstamās sekas. Cukurslimnieks, piemēram, var palikt pilnīgi akls, viņu var 'ķert' infarkts, citreiz nākas amputēt kājas.

Cukurslimnieki var ārstēties tikai pie savu ģimenes ārsta, taču viņi var nākt un regulāri konsultēties arī pie endokrinologa, kurš tomēr ir speciālists konkrētajā veselības jomā. N.Zondāka teic, ka Balvos ir sarūpēta plaša informācija un gādāts, lai pacienti saņemtu visu iespējamo. Ar viņiem ļoti daudz runā, stāsta, notiek praktiska rakstura apmācības. Jo cukurslimība nozīmē prast ar to sadzīvot visu atlikušo mūžu diendienā. Tāpēc ir jāzina ne tikai par pareizu ēšanas režīmu, arī fiziskām aktivitātēm, insulīna devām, cukura līmeņa noteikšanu. Būtu labi, ja kaut vai reizi vai divas gadā cukura diabēta

tomēr ir speciālists konkrētajā veselības jomā.

N.Zondāka teic, ka Balvos ir sarūpēta plaša informācija un gādāts, lai pacienti saņemtu visu iespējamo. Ar viņiem ļoti daudz runā, stāsta, notiek praktiska rakstura apmācības. Jo cukurslimība nozīmē prast ar to sadzīvot visu atlikušo mūžu diendienā. Tāpēc ir jāzina ne tikai par pareizu ēšanas režīmu, arī fiziskām aktivitātēm, insulīna devām, cukura līmeņa noteikšanu. Būtu labi, ja kaut vai reizi vai divas gadā cukura diabēta

Nav nekas sliks gadiem ilgi špricēt sev insulīnu. Ja to dara rūpīgi, cilvēks var nodzīvot normāla mūža ilgumu.

pacienti tomēr satiktos arī ar endokrinoloģi Balvos.

Kāpēc šo slimību never izārstēt?

Ārste skaidro, ka aizkuņga dziedzeris izstrādā dažādus fermentus un hormonus, nepieciešamus pārtikas vielu pārstrādei. Insulīns vajadzīgs cukura šķēšanai, bet, ja aizkuņga dziedzeris to nespēj izstrādāt, liekais cukurs uzkrājas asinīs. Ja šis rādītājs ir ļoti augsts, cilvēku moka slāpes, viņam kļūst slikti. Iespējams arī variants, kad izstrādātais insulīns nav pilnvērtīgs, tas nespēj nokļūt līdz šūnām. Tāpēc insulīna iztrūkums jākompenšē maksli. Cukurslimniekiem ikdienas dzīvei nepieciešams zāles kompensē no valsts līdzekļiem, pacientiem par tām nav jāmaksā. Valsts atbalsts pienākas arī par medikamentiem pie cukurslimniekiem veselībai bīstamiem sarežģījumiem, piemēram, niero komplikācijām, asinsspiediena paaugstināšanās.

Par cukura diabēta slimniekiem diemžēl kļūst arī pavismā mazi bērni. Tādā gadījumā viņu veselība un turpmākais liktenis ļoti atkarīgs no vecāku uzņēmības un prasmes sadzīvot ar šo slimību. Ar laiku bērni paši apgūst šīs prasmes un, kā stāsta ārste, ļoti labi zina un prot pielietot zāles, noteikt cukura līmeni. Taču par cukurslimniekiem noteikti jābūt informētiem audzinātājiem skolās, arī klassesbiedriem tas jāzina, tāpat kā par pieaugušajiem slimniekiem jāzina viņu kolēģiem. Jāzina, lai saprastu šīs slimības nopietnību un to, kā rīkoties, ja cukurslimniekiem pēkšņi paliek slikti un viņš nokrīt. Ne velti katram cukurslimniekam ikdienā līdzi dokumentos jānēs speciāla krāsaina pase, kur norādīta apkārtējiem svarīga informācija par šo slimību.

Cukurslimība ir sena saslimšana. Vai tās ārstniecībai līdzi iet arī zinātnes sasniegumi?

Daktore N.Zondāka teic, ka tā notiek. Pilnveidojas insulinu izstrāde, tie kļūst arvien labāki. Insulīna bioķīmiskā formula atbilst cilvēka organismā izstrādātajam insulinam, tikai to iegūst dažādos ceļos. Padomju laikos galas kombinātos vāca cūku aizkuņga dziedzerus, no kuriem ražoja insulinu. Tagad to pārsvārā ražo ķīmiski, un, kā uzskata daktore, nav nekas sliks gadiem ilgi špricēt sev insulīnu. Ja to dara rūpīgi un precīzi, cilvēks nodzīvo normālu mūžu.

Var sadzīvot, bet grūti

Lūk, kāda saskarsme ar gados ļoti jaunu cukurslimnieci bijusi balveniete Birutai.

Viņas mājās vasaras pavadija piecgadīgā brāļameita. Kādudien meitenei palika slikti, un ārsti pēc analīžu izdarīšanas pateica diagnozi - cukura diabēts. Sākumā bijis briesmīgi. Meiteni visu laiku uzmanījusi mamma, kura ļoti daudz lasījusi informāciju par šo slimību, viņu izglītojuši arī ārsti. Arī Biruta vasarās, kad meitenei atkal dzīvoja Balvos, viņu gandrīz nepārtrauki uzmanīja. Precīzi ievēroja ēdienu reizes, gatavoja ēdienu, trīs reizes dienā mērija cukura līmeni, un, atkarībā no analīzēm, meitenei muskuli šprīceja insulinu. Bija jātiekt galā arī ar meitenes spurošanos, kad viņa runāja preti un nevēlējās mērit cukura līmeni. Biruta atceras, ka piedzīvoti divi izteikti krizes briži, kad cukura līmenis nokrities ļoti strauji un meitene noķībusi. Niķi parādījās pusaudzēs gados, jo, nav ko noliegt, jaunam cilvēkam ir grūti pieņemt, ka viņam visu laiku ir veselības problēmas un viņš tomēr nav gluži tāds kā pārējie viņa vecumā. Biruta saka: "Sadzīvot ar šo slimību, protams, var, un slimnieki paši ar laiku to iemācas, taču tas nav viegli, tas ir sāpīgi un nepatīkami." Tagad brāļameitai ir 21 gads, viņa izaugsīs par skaistu jaunieti, draudzējās ar puisi. Viņa rūpējas par sevi, cenšas ievērot pareizu dzīvesveidu un, šķiet, ir samierinājusies ar domu, ka diagnoze - cukura diabēts - paliks uz visu mūžu. Biruta saka: "Tā arī nespējam saprast, no kurienes meitenei tik mazai tāda slimība radās. Nevienam mūsu dzimtā tādas slimības nav. Acimredzot pārtika un dzērieni, ko pērkam un lietojam, cilvēkiem ir kaitīgi."

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Aktuāli

Jauni makšķerēšanas noteikumi

Ar 2010.gada 1.janvāri spēkā stājās jauni "Makšķerēšanas noteikumi". Tie nosaka kārtību, kādā fiziskas personas Latvijas Republikas ūdeņos var nodarboties ar makšķerēšanu, kā arī zemūdens medibām, zivju, vēžu ieguvi.

Ar jauno gadu makšķerēt Latvijas ūdeņos drīkst tikai tās personas, kurām makšķerēšanas laikā ir klāt personu apliecinōs dokuments un derīga makšķerēšanas karte ar tajā ierakstītu makšķernieka vārdu, uzvārdu un personas kodu. Vietās, kur noteikta licencēta makšķerēšana, papildus makšķerēšanas kartei nepieciešama licence.

Personām vecumā līdz 16 gadiem un tām, kas vecākas par 65 gadiem, kā arī invalidiem atļauts makšķerēt bez kartes, uzrādot tikai personu apliecinōšu dokumentu.

Jaunie makšķerēšanas noteikumi

pienēmti ar mērķi palīdzēt saglabāt zivju resursus, nomainot lomā paturamo zivju skaita daudzumu un ierobežojot pieļaujamu zivju garumu. Jaunie noteikumi aizliez kert līdakas no 1.marta līdz 30.aprīlim, bet salates no 1.marta līdz 15.maijam.

Daudzi makšķernieki brauc makšķerēt uz Lubāna ezera liegumu. Lieguma periods makšķerēšanai tagad ir "pabidīts" - sākas no 1.oktobra un ilgst līdz 30.aprīlim. Tādēļ vēl visu septembri makšķernieki vārēs makšķerēt gan ezera zieņu dambim piegulošā teritorijā, gan Rēzeknes upē pie grīvas augšup pa straumi līdz apdzīvotai vietai Žogoti, - saka Valsts vides dienesta Jūras un iekšējo ūdeņu vecākais inspektorš Jānis Jaundēkars.

Jaunie makšķerēšanas noteikumi nosaka arī makšķernieka pienākumus un atbildību. Arī te parādījušās jaunas nian-

ses. Piemēram, kā ēsmas zivi tagad drīkst izmantot asari. Bet dzīvo ēsmu drīkst izmantot tikai no tās ūdenstilpnes, kurā uzreiz arī makšķerē.

Jauno makšķerēšanas noteikumu pieilkumā pievienotas pamattakes piedzīnamajām summām par zaudējumu, kas nodarīts dabai, pārkāpjot makšķerēšanas noteikumus. Piemēram, pieckāršā apmērā zaudējumu dabai aprēķina, ja makšķernieks makšķerē liegumā, izmanto aizliegtus zvejas rīkus, makšķerē aizliegtā laikā un vietā.

Pērn vides inspektori atklājuši un sodījuši 82 zvejas noteikumu pārkāpējus. Kopējā naudas summa, kas uzlikta par pārkāpumiem, ir vairāk nekā četri tūkstoši latu. Gada laikā izņemti 779 nelikumīgi zvejas rīki. Vides inspektori atzīst, ka dienā rajona ūdeņos izdevies izņemt līdz pat simts zvejas rīkiem, Balvu ezerā dienā izņemti pat 11 tīkli.

Īsumā

Izstāde par putniem

Upītes bibliotēkā viesojās "Vaduguns" publikācijās plāsi pazīstamais karikatūrists Francis Slišāns, kurš jau labu laiku nedzīvo Rekovā, bet ir apprecējies un dzīvo Liepājā.

Viesošanās Upītē nebija ar tukšām rokām. Upītes bibliotēkas sabiedriskā internetpunkta telpās apskatāma Franča Slišāna fotogrāfiju izstāde "Putni dabā", kuras dizaina autors ir arī mākslinieks pats. Upītes bibliotēkas vadītājs Antons Slišāns un mākslinieks Francis Slišāns šķiroties noslēdza mutisku vienošanos, ka arī turpmāk Upītes bibliotēkas un Upītes kultūrvēstures muzeja apmeklētāji varēs apskatīt jaunas mākslinieka izstādes gan gleznu, gan fotogrāfiju veidā.

Francis pagājušā gada nogalē beidzis studijas Liepājas universitātē, iegūstot bakalaura grādu datordizainā. Šobrīd viņa aizraušanās ir gleznošana, putnu vērošana dabā un fotografēšana. Francis Slišāns strādā divās Liepājas skolās un nodarbojas ar galdnieceibu.

Mednis - 2010.gada putns Latvijā

Latvijas Ornitoloģijas biedrība (LOB) par 2010.gada putnu izvēlējusies medni - Tetrao urogallus - Latvijā apdraudētu meža putnu sugu. "Medņa" gadā LOB strādās, lai panāktu labāku medņu un to dzīvesvietu aizsardzību mūsu valstī un aicinās uz sadarbību meža nozares pārstāvju un medniekus.

Mednis ir tītara lieluma vistveidīgo kārtas putns. Medņu tēviņi ir zilganmelni, bet mātītes – rūsganbrūni raibas. Šie putni apdzīvo galvenokārt priežu mežus purvu malās. Pavasarī medņu tēviņi pulcējas riestos, kur dzied un cīnās par mātišu uzmanību. Galvenā medņu bariba ir priežu skujas, pavasarī – spilvju ziedi, bet vasarā – mellenes.

Āoti ierobežotās izplatīšanās spējas dēļ mednis Latvijā cieš no populācijas sadrumstalotības. Šo putnu izplatīšanos ierobežo lieli izcirtumi, mežsaimniecības darbības negatīvā ietekme izpaužas arī kā traucējums pavasarī riesta laikā. Iespējams, medņus apdraud mežacūku skaita pieaugums mežos. Šo un citu faktoru ietekmē medņu skaits Latvijā sarūk - uzskaites 21 riestā kopš 2000.gada liecina, ka lielākajā daļā riestu medņu gailu skaits ir samazinājies.

Nākamajā gadā LOB apzinās neaizsargātos medņu riestus un veidos tiem mikroliegumus, kā arī uzlabos jau izveidotos medņu riestu mikroliegumus un cīnīšies pret medņiem kaitīgu mežsaimniecības praksi, piemēram, valsts mežos uzsākto cirsmu koncentrāciju. Nemot vērā, ka mednis ir preižs medijums, LOB arī aicinās uz diskusiju medniekus par iespējamo sadarbību sugas saglabāšanā.

Iedzīvotāji aicināti atbalstīt gada putna akciju, ziņojot par medņu riestiem un citiem medņu novērošanas gadījumiem, tālrinis 67221580, e-pasts: putni@lob.lv.

Gada putna akciju LOB rīko jau 15.reizi. Iepriekš par gada putniem izvēlēti – grieze, vakarlēpis, zaļā vārna, mazais ērglis, ķivite, ūpis, lielais ķīris, rubenis, baltais stārkis, ziemēlu gulbis, lauka piekūns, melnā dzilna, melnais stārkis un jūraskrauklis.

Decembrī atrod sēni

Decembra sākumā "Vaduguns" redakcijā griezās Liepnas pagasta iedzīvotāja Nīna Jegorova. Viņa bija atvedusi līdzi pamatīgu sēni, līdzīgu bērzlapei. To viņas paziņa bija atradusi netālu no savām mājām, kur aug divas lielas gobas. N.Jegorova ilgus gadus nostrādājusi par meistari Žiguru mežrūpsaimniecībā un bijusi saistīta ar mežu, taču šādu sēni viņai mežā nav izdevies atrast. Izskatījās arī, ka milzu sēne varētu būt augusi kokā, jo savienojuma vieta ar augsnī bija minimāla. Kas tā ir par sēni, atlīka vien minēt.

Foto - A.Kirsanovs

Sasaitēta kā slimniece. Milzu sēni (2 kilogrami un 150 grami) Nīna Jegorova bija sasaitējusi ar diegu, lai pa ceļam tā neizjuktu. Sēnes lielā cepure rādījās trausla un kuru katru brīdi varēja sabirzt.

Medības

Jaunā mednieka veiksme

ARVIS ŠĪRIŅŠ ir jaunākais Žiguru medību kolektīvā. Viņam ir tikai astonpadsmit gadi. Kad pērn vasarā puīsim vajadzēja izvēlēties, ko iegūt vispirms - mednieka vai autovadītāja apliecību, Arvis nešaubījās ne mīkli: vispirms mednieku kursi, tikai pēc tam – autovadītāju.

Mežu Arvis pazīst kopš bērniņas, jo abu vecāku darbs ilgus gadus saistīts ar mežu un bērni gāja vecākiem līdzi. Arvja mamma arī tagad strādā valsts akciju sabiedrībā "Latvijas valsts meži". Kopš gadiem divpadsmit tēvs sāka ļemt puiku medībās par dzinēju. Gāja dažādi. Gadijās, ka dzinējs apmaldījās un izgāja no meža citā vietā, sēdēja un raudāja. Bet nekad nebija tā, ka gaidīt būtu nācies ļoti ilgi. "Ja esmu kopā ar tevi, no manis tu nekur nevari pazust, dēls," saka Guntars Šīriņš nu jau savam pieaugašajam un pilngadīgajam dēlam. Astonpadsmit gadi Arvīm palika pērn pavasari. Tiklidz viņš kļuva pilngadīgs, nolēma apmeklēt mednieku kursus, lai iegūtu mednieka apliecību. Vecākais brālis, automašīnu fans, centās mazo brāļu pārliecīnāt vispirms iegūt autovadītāja apliecību, bet jaunākais nebija pierunājams. Kad Arvis saņēma mednieka apliecību, bija jau vasara. Varēja medīt uz gaidi. Vienā no tādām reizēm tēvs paņēma dēlu līdzi uz mežacūku medībām. Guntars stāsta: "Abi ar Arvi sēzam tīruma malā kātrs savā medību tornī un gaidām. Skatos, no meža iznāk mežacūka ar sīvēniem, taču mums ir noruna cūkas ar sīvēniem nemedit. Tas no medību ētikas viedokļa. Sīvēni rušinās, cūka pienāk pie torņa, kur sēž Arvis, paceļ galvu, pašnāc: sak, ko tu tur dari! No sava torņa to visu labi redzu. Arī to, ka dēls pacīlā, pacīlā bisi, bet šāviens tā arī neseko. Izturēja tomēr cilvēks. Āoti maz būtu mednieku, kas no 15 metru attāluma neizšautu pa cūku, ja redz, ka aizšaut garām nav iespējams. Jaunajam medniekam tas ir ļoti liels kārdinājums un pārbaudījums, sēžot medību tornī pirmo reizi." Sākoties kolektīvām medībām ar dzinējiem, Arvīm meža dzīvnieki vairāk pa šāvienam netrāpījās, lai arī viņš kļūsības cerēja: kaut nu trāpītos kāda cūka vai paaudzies sīvēns. Par staltbriedi jaunais mednieks pat nesapņoja. Tas ir gudrs dzīvnieks un tik viegli medniekiem rokā nedodas, pat pieredzējušiem. Staltbriedis ielien meža biezoknī, nogaida, kamēr medību krāda garām, un tad veikli aizmanās projām. Tā bija arī šoreiz. Decembra beigās Žiguru mednieki medīja mežacūkas. Guntars devās virzienā, kur rēja suņi, bet Arvis palika uz vietas. Pēc briža no biezokņa parādījās briedis. Arvis saka: "Briedi pamanīju jau mežā, nogaidīju. Taču, kad dzīvnieks bija jau ārā no krūmiem, izšāvu. Nav jēgas šaut pa dzīvnieku, tikko tas izbāzis no meža purnu, kā citi to dara. Ir jānoķer īstais briedis." Jaunākais kolektīva mednieks staltbriedi nomedīja 26.decembri, bet nākamajā dienā varenu meža kuili nomedīja kolektīva vecākais mednieks - astonpadsmit gadus vecais Daniels Circenis. Veiksmīgs mednieks Žiguru medību kolektīvā ir Ivars Bukovskis. Viņš ir vairāku vērtīgu medību trofeju

Foto - no personīgā arhīva

Dīžmedījums. Žiguru medību kolektīva mednieks Arvis Šīriņš ar nomedīto staltbriedi. Medību kolektīva vadītājs Guntars Šīriņš spriež, ka ragi varētu būt bronzas medājas vērti, lai gan speciālisti tos vērtē ļoti smalki, nēmot vērā žuburu skaitu un to krāsu, ragu izvērsumu, tilpumu un vēl citus rādītājus.

ipašnieks. Arī medību kolektīva vadītājs ir vairāku vērtīgu trofeju ipašnieks. Tagad tām blakus mājās pie sienas būs aplūkojama arī Arvīa pirmā, vērtīgā medību trofeja - staltbrieža rāgs ar desmit žuburiem. Tie jau nodotī apstrādei speciālistam. Gatavojoties medībām, vecāki jaunajam medniekam iegādājās jaunu medību bisi. Ne jau nu kādu dārgo, bet jaunu. G.Šīriņš medniekus vērtē strikti - vai nu, vai nu. Var cilvēks šaut ar tūkstoš latu dārgu šaujamo, bet ja viņš nav mednieks, tad nav. Protams, daudz kas atkarīgs arī no tā, cik bieži mednieks piedalās medībās, vai piedalās sacensībās. Ir cilvēki, kas medībās uz Žiguriem brauc no Ādažiem, no Rīgas. Taču ir problēma, ka jaunieši priekšroku dod nevis medībām, bet datoram vai citām nodarbēm. Brist pa mežu, purvu jaunajiem negribas, bet jaunus medniekus arī vajag. Maiņa vajadzīga! Arvis atzīst, ka arī viņam kā jebkuram jaunietim patīk darboties ar datoru. Viņš mācās Viļakas Valsts ģimnāzijā, taču no medībām atteikties negrasās. Ari tad, kad mācis un dzīvos citur, nevis Žiguros. Dabā tā iekārtots, ka zināmu skaitu dzīvnieku drīkst (un arī vajag!) nomedīt katru gadu, citādi tie nodara postu dabai, piemēram, nograuz jaunaudzes, izraknē labības, kartupeļu laukus. Staltbriežus drīkst medīt no 1.septembra līdz 31.janvārim (teļus vecumā līdz gadam, un govīs no 15.augusta līdz 31.decembrim).

Administratīvi teritoriālās reformas gaitā izveidots Apes novads, kurā iekļauta Apes pilsēta, Apes lauku teritorija, Gaujienas, Trapenes un Virešu pagasti. Apes novads robežojas ar Alūksnes, Gulbenes un Smiltenes novadiem, kā arī Igauniju. Novada centrs ir Ape, kas atrodas gleznainās Vaidavas upes krastos. Vairāk par pusē novada teritorijas klāj meži (57%). Apes novads apvieno 4379 iedzīvotājus. Apē un tās lauku teritorijā dzīvo ap 1720 iedzīvotāju, no kuriem aptuveni 85% ir latvieši, 10% krievi, 3% igaunai (pārvarā seti) un 2% citu tautību pārstāvji.

Sadarbojas ar igauniem

Astrida Harju. Novada domes priekšsēdētāja ar igaunisko uzvārdu Harju, izrādās, dzimusi teatris Trautenes pagastā, bet pie šāda uzvārda tikusi apprecojies. Apes iedzīvotājiem viņa labi pazīstama jau daudzus gadus, jo, pirms kļūt par novada domes priekšsēdētāju, divus iepriekšējos sasaukumus vadījusi Apes pilsētas domi.

Ar ko var lepoties Apes novadā?

-Ar saviem cilvēkiem, kuri dara vairāk, nekā prasa viņu darba pienākumi. Piemēram, kultūras dzīvē. Šogad Apē notika 32. Vislatvijas puķu draugu sajēts, par kuru guvām ļoti labas atsauksmes. Puķu draugu sajeta laikā savu māju "Ceriņi" Livu ciemā, Gaujas krastā, prezentēja Andris un Gunta Gavari. Pēc puķu svētkiem tā nominēta kā 2009. gada sakoptākā lauku sēta Latvijā. Gimene, kurā aug pieci bērni, šogad bija arī to Latvijas ģimeņu vidū, kuras kopā ar prezidentu iededa Ziemassvētku egli.

Kā sokas uzņēmējiem Apes novadā?

-Lieļu uzņēmumu mūsu pusē nav daudz, bet lepojamies ar SIA "Lienama Alūksne" un Gundegu Sauškinu, kura šajā rudenī saņēma augstu apbalvojumu - Vējķiras Atzinības krustu. Lepojamies ar SIA "Grūbe Hidro". Dzintaru Raibe-kazu un Artūru Dukuli, kuri nodarbojas ar foreļu audzēšanu, tirdzniecību, kokapstrādi, guļbūvju ražošanu, arī ar autotransporta pārvadātāju SIA "Apiņi", kokapstrādes uzņēmumu SIA "Vaidens", saviem mežizstrādes uzņēmumiem. Mums ir daudz lielu zemnieku saimniecību. Visgrūtāk tagad klājas saimniecībām, kas nodarbojas ar pienā lopkopību.

Kā izveidojusies sadarbība ar novada deputātiem? Kādu atalgojumu viņi saņem?

-Mūsu novadā strādā 13 deputāti un kā darba samaksu saņem 10% no mana atalgojuma. Es kā domes priekšsēdētāja saņemu 800 latus mēnesi. Visi deputāti nāk no vēlētāju apvienībām, tādēļ partiju cīņas pie mums nav aktuālas. Protams, kā jau katrā novadā, ir arī opozīcija, un tas ir normāli. Tas liek aktivizēties.

Ar kādām grūtībām šī pusgada laikā, vadot novadu, esat saskārusies?

-Lielākās grūtības ir krizes izraisītās finanšu grūtības. Tās jāņem vērā, lemjot, kuras funkcijas varēsim un kuras vairs nevarēsim pildit. Bija jāsamazina darba apjomī, darba samaksa darbiniekiem. Apbēdīna, ka no daudz kā atteikties nācīs arī sociālajā sfērā - vairs nevarām izmaksāt vairākus pabalstu veidus. Žēl, ka bija jāsakās no tā sauktās labo bērnu ēdināšanas visās skolās. Agrāk piekopām praksi, ka bērni ar savām labajām sekmēm varēja noplīnīt sev brivpusdienas.

Ari savā starpā pagaidām vēl tikai mācīmies komunicēt, jo agrāk katrs pagasts darbojās pats par sevi, katrs pagasta priekšsēdētājs bija līderis, bet tagad jāmācās rast kompromisu un lidzdarboties. Man šķiet ar to saskaras visi novadi.

Jūsu novads robežojas ar Igauniju. Kā sadarbojaties ar saviem ziemeļu kaimiņiem?

-Daudzi mūsu cilvēki strādā pie igaunju uzņēmējiem. Pēdējā laikā ir arī firmas, kas reģistrējas Igaunijā, jo tas ir izdevīgāk. Pilnīgi saprotu uzņēmējus. Diemžēl zaudētāji paliekam mēs paši. Sadarbojamies ar Igauniju projekta "Pēc vietējo preci" ietvaros, ko uzsākām septembrī. Tas vērsts uz vietējo mājražotāju darbības attīstību un vietējo resursu izmantošanu. Sadarbības partneris ir Setamaa pašvaldību apvienība Igaunijā, kur apvienojušās četras pašvaldības un uzņēmēji. Pirms tam šī apvienība līdzīgu projektu realizēja kopā ar Krieviju. Mēs bijām pieredzes apmaiņas braucienā, kur iepazīnāmies ar daudzām interesantām idejām. Ari mēs sākām apzināt vietējos mājražotājus un bijām pārsteigtī par to, ko atradām. Rezultātā izveidojām trīs tūrisma maršrutus "Apes novada lauku labumi", kuros var iepazīties ar mūsu mājražotājiem. Ar savu mājražotāju preci jau esam piedalījušies divos lielos Igaunijas tirgos, un tie, kuri jau nedaudz ir atspērušies, brauc tirgot pat uz Tallinu.

Vai kādreiz iznācis sadarbīties ar Balvu, Rugāju, Baltinavas vai Viļakas novadiem?

Mūsu kultūras nama kolektīvi ir viesojušies Balvos, un otradi. Ari nesen Balvos notikušajā konkursā par labāko kultūras pasākuma vadītāju vinnēja Apes meiteņu, mūsu deputāte. Pati esmu bijusi Balvos. Tā ir skaita un ļoti sakopta pilsēta.

Ciemojamies Apes novadā

Grūbes hidroelektrostacija

ziemā. Uz lielākā ūdenskrituma Latvijā, Vaidavas upē, vairāk nekā pirms desmit gadiem uzbūvēja tolaik modernāko hidroelektrostaciju Baltijā - Grūbes HES. Turpat netālu upes līcī ierīkota liela foreļu audzētava "Krāces", tai blakus atrodas tīku māja, kur diķi noķertās zivis tūlit var arī sagrīlēt. Zivjaudzētavas īpašnieks stāsta, ka bieži viesi šeit esot arī balvenieši.

Hidroelektrostacija un foreļu audzētava pieder lielākajam Apes novada uzņēmumam - SIA "Grūbe Hidro". Uzņēmumam pieder arī mazumtirdzniecības veikalus tīklī, kokapstrādes cehs un viesu nams.

Sniegotas ainavas un laipni cilvēki

Apes novadā ciemojamies vissniegotākajā šīs ziemas dienā, kad sīkas, bet neatlaidīgas sniega pārslas visas dienas garumā virpuļo bez mazākā pārtraukuma, padarot celus neizbraucamus, bet takas neizbriemas. Par spīti tam, ka, braucot no zivjaudzētavas, redakcijas mašīna nekādi netiek atpakaļ stāvajā kalnā, pēc katra mēģinājuma spīdīgi noslidot atpakaļ tā pakājē, ar braucienu esam apmierināti un sniegotās ainavas aiz mašīnas loga ieliksmo sirdi. Par gūtu iespaidu daudzveidību un informācijas pilnīgumu jāpateicas viesmīlīgajiem Apes puses iedzīvotājiem un novada tūrisma darba organizatorei Astrai Bindei, kura nenogurusi visas dienas garumā izrāda dzīmtās puses skaistākās un ievērojamākās vietas. Žēl, ka lasītājus spēsim iepazīstināt vien ar nelielu daļu no pašu redzētā un uzzinātā.

Apes novadā patiesi ir daudz ko redzēt - "Raganu klintis", Eiropas dižākais vītols, rakstniece Elīnas Zālītes memoriāla māja, baronu Delvigu Apes muīžas ansamblis un parks, "Zīļu" svētvārti, Velnapēdas akmens Lūšakrogā, modernākā Latvijā, bet kādreibz arī visā Baltijā - Grūbes HES un daudz kas cits. Te godā vēsturi un atceras izcilākos ļaudis: Elinu Zālīti, Dāvi Ozelīnu, Linardu Laicenu, Aivaru Liepu, Māru Sviri, Liju Brīdaku un citus. Astra Binde zina stāstīt arī daudz neparasta par dzimto novadu un pilsētu. Piemēram, vai zinājāt, ka 1928. gadā pilsētas tiesības ieguvušajai Apei pieder visīsākais pilsētas nosaukums Latvijā, ka tur aug Latvijas mazākā 200 gadus vecā sīkzaroša priedite, bet pilsētai cauri vēl pirms trīsdesmit gadiem kursēja bānītis? Savukārt motokross "Vaidavas kauss" Apē šovasar notiks jau 37.reizi.

Uzņēmējdarbība

Saņem Krusta ordeni

SIA "Lienama Alūksne" Gaujienas "Kalnapurvā" nodarbojas ar lieologu dzērveņu audzēšanu jau kopš 1998.gada. Ogas aug 20 ha platībā. Pērn uzņēmuma gada apgrozījums sasniedza 240 000 latu. Bet šoruden par ieguldījumu netradicionālo lauksaimniecības nozaru attīstībā Gundegai Sauškinai piešķira Vējķiras Atzinības krustu.

Deviņdesmito gadu beigās Gundegai un Sergejam Sauškiniem ienāca prātā laba doma - uzsākt dzērveņu audzēšanu rūpnieciskos apmēros. Pamazām bizness attīstījās, un 2005. gadā viņi uzcēla lielu pārstrādes cehu, kurā ogas ne vien sašķiro uzglabā speciālās saldētavās ar regulējamu temperatūru, bet arī spiež sulas, vāra ievārijumus un sīrupus. Pēdējā laikā lielu popularitāti piecēju vidū iemantojušas tā sauktās dzērveņu rozīnes jeb sukādes, kuras gatavo no sīrupā vāritām dzērveņu čāgām. Pašlaik SIA "Lienama Alūksne" audzē ne tikai dzērvenes, bet arī mellenes un avenes. Bet nākotnē vēlētos iepirkīt no iedzīvotājiem arī smiltsērkšķus un pilādžus. Produkciju uzņēmums piegādā ne vien tuvākas un tālākas apkārtnes tirgiem un specializētiem veikalīniem, bet arī "Rimi" veikalū tīklam. Nesen uzņēmums veiksmīgi sāka iekarot arī Igaunijas tirgu.

Šķirošanas cehā. Vasarā ogas vāc desmitiem cilvēku, bet ziemā uzņēmums iztiekt ar dažiem strādniekiem, kuri uzrauga tehniku. Sākumā speciāla mašīna ogas atbrīvo no stīgām un gružiem, bet cita mašīna sašķiro tās labajās un mīkstajās jeb nederīgajās. Pēc tam ogas dodas uz saldētavu, kur tiek uzglabātas mīnus trīsdesmit sešu grādu temperatūrā.

Saražotā produkcija. Šādas mazas burciņas ar melleņu, dzērveņu un avenu ievārijumiem, kā arī dzērveņu sukādes un sulas bez ķīmiskiem piemaisījumiem varat meklēt "Rimi" veikalos vai tirgos. Mūsu pusē, veikalā "top", pagaidām var nopirkīt tikai sulas.

Izglītība

Veca skola ar moderniem kabinetiem

Apes novadā atrodas piecas vispārizglitojošās skolas: Dāvja Ozoliņa Apes vidusskola, Ojāra Vācieša Gaujienas vidusskola, Gaujienas speciālā internātpamatnīca un Trapenes pamatskola. Šoreiz viesojāmies D. Ozoliņa Apes vidusskolā, kurā mācās 183 skolēni.

Pamatākmens tagadējai skolas ēkai ielikts 1938. gada 10. jūlijā. To cēla 1 gadu un 3 mēnešus. 1939. gada 30. septembrī darbu uzsāka Dāvja Ozoliņa II pakāpes valsts pamatskola. Laika gaitā un laikmeta griežos vairākkārt mainījies skolas nosaukums, līdz 1989. gadā, savā 50 gadu jubilejā, tā beidzot atguva Dāvja Ozoliņa vārdu.

Šajos gados skola augusi un attīstījusies. 2002. gadā blakus vecajam skolas korpusam uzcēla jaunu, bet pavisam nesen - mācību gada sākumā - ekspluatācijā nodeva sporta kompleksu ar hokeja laukumu. 2005. gadā skolā iekārtots novadpētniecības muzejs, kurā apkopoti materiāli par skolas vēsturi, absolventiem un novada ievērojamākajiem cilvēkiem. Šajā mācību gadā skolā sāka darboties e-klase, bet šonedēļ atklāja bijušā Alūksnes rajona teritorijā vislabāk apriktoto vizuālās mākslas kabinetu. Pateicoties Apē dzimušā arhitekta un gleznotāja Raimonda Gunāra Slaidiņa bērēs saziedotajiem līdzekļiem, kabinetā būs viss, kas nepieciešams skolēnu radošajām izpausmēm moderno tehnoloģiju laikmetā - datori, skeneris, dokumentu kamera, printeris un projektors. Sarūgtina vien fakts, ka nesen garnadži piesavinājušies Elīnas Zālītes bronzas pieminekli, kas atradās pie skolas ieejas. Tā vietā tagad uz postamenta redzama skolēnu veidotā sniega figūra.

Skolas direktors Jānis Ločs. Ar Jāni Loču, kurš skolu vada otro gadu, tiekamies skolas muzejā. Izrādās, arī viņa dzimta saknējās mūsu pusē - Bērziņi un Lazdukalna pagastos. Smaidīgais un optimistisks direktors ar lepnumu stāsta par skolas sasniegumiem. Viņš lepojas ne tikai ar jaunuzcelto sporta kompleksu un moderno vizuālās mākslas kabinetu, bet arī skolas muzikālajiem kolektīviem. Te darbojas vokāli instrumentālais ansamblis "Mistiķi", divi kori skolotājas Sandras Otto vadībā un trīs skolotājas Guntas Liepiņas vadītās deju grupas. Īpašu lepnumu izraisa skolnieka Bruno Ābolkalna pērn iegūtā 2. vieta Latvijas vokālo izpildītāju konkursā "Putnu bērni". Skolā darbojas vides pulciņš un radošo darbu pulciņš, kura dalībnieku darbi redzami ik uz soļa. Visā novada teritorijā Apes vidusskolas skolēni pažīstami ar teatrālajiem uzvedumiem, kas veltīti dažādu gadsimtu vēsturei, mākslai un mūzikai.

Kopiena

Pēc kristīgas kopienas kārtības

Pirms gada Apes lauku teritorijā nodibināja biedrības "Garīgās un fiziskās attīstības centrs" kopienu "Ora et Labora" (lūdzies un strādā). Šobrīd pašu izremontētā lauku mājā, kurā kādreiz atradās skola, dzīvo seši dzīves likstu un ekonomiskās krizes skarti vīri. Viņi pārtiek no sava darba, spēkus smejas ticībā un lūgšanās.

Ierodoties kopienas teritorijā, mājās sastopam tikai kopienas "krustmāti" Andu Salaku, jo vīri devušies ikdienas darbos. Anda mūs laipni cienā ar pašu gatavotu sieru un izstāsta kopienas rašanās vēsturi.

Šeit dzīve norit pēc kristīgas kopienas kārtības, ar lūgšanām un Svēto Rakstu lasījumiem. Bet viss sākās ar brīdi, kad mūsu dzīve kļuva grūtāka, daudzi biznesi sabruka, bet cilvēki zaudēja pamatu zem kājām. Kādā sarežģītā situācijā padomu meklēdam, Anda nedēļu nodzīvoja līdzīgā kopienā, ko Bauskas rajonā vada priesteris Medīņš. Mājās viņa atgriezās ar ideju dibināt šādu kopienu arī Apes pusē. Nopravītējusi māju Apes lauku teritorijā, Anda nodeva to biedrībai. Tagad šeit dzīvo seši grūtībās nonākuši cilvēki, kuri savas dienas vada, audzējot kazas, gatavojo sieru un strādājot kokapstrādes darbnīcā. Šeit gatavoto sieru pazīst gan vīrieši, gan rīdzinieki, bet nesen ar to iepazīstināja arī Igaunijas iedzīvotājus. "Tartu tirgū mūs jau atpazīst. Turklāt varam uzlikt labāku cenu un mūsu produkciju labāk pērk," atzīst Anda. Nav brīnums, ka kopienas produkcijai ir labs noiets, jo, atziņos, tik gardus sierus savā dzīvē vēl nebiju baudījusi. Te gatavo sierus ar kiplokiem, ar mocarella garšu, kūpinātos sierus un citus. Anda stāsta, ka daži smalkāki rīdzinieki medz speciāli pasūtīt kādu siera rituli īpašiem svētkiem. Bet citi bērnu pasākumiem pasūta saldos sierus ar kakao vai kanēli.

Pamielojušies apskatām virtuvi, kur tos gatavo. Šeit viss notiek pēc sentēvu metodēm uz malkas plīts - nekādas gāzes vai elektrības. Savukārt kokapstrādes darbnīcā realizē *kazu - cilvēku projektu*, smej Anda. Šeit top oriģināli koka soliņi ar kājām no kazu apgrauztiem koku zariem. Bet pirms Ziemassvētkiem kopienas dalībnieki pievērsās jaunam rūpalam - smaržīgu ziepišu izgatavošanai. Tās gan vairāk domātas dāvanām, tādēļ plašāka ražošana visdrīzāk nenotiks.

Rāda lūgšanu kapelas maketu. Anda stāsta par nākotnes iecerēm. To ir daudz. Viena no tām ir lūgšanu kapelas celtniecība uz dolomīta pamatiem, kas atrodas uz kopienas zemes. Sadarbībā ar kristīgu labdarības misiju kopienas dalībnieki organizē bērnu dienas nometnes, bet tuvākajā laikā vēlas atvērt palīdzības virtuvi trūcīgām personām.

Koka soliņš.
Kokapstrādes darbnīcās kopienas biedri darina skaistas koka mēbeles.
Šis soliņš uzmeistarots no koka dēlišiem un kazu apgrauztiem un noslīpētiem koku zariem.

Mūsu lasītāji

Abonē tikai "Vaduguni"

Braucot uz Apes novadu, nolēmām noteikt apmeklēt cilvēku, kurš regulāri abonē mūsu laikrakstu - Antonu Zelču. Veiksme šoreiz bija mūsu pusē, jo izrādās, viņš pasniedz vēsturi Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolā. Satiekoties Antons izrādīja neviltotu prieku un neskopojas ar uzslavu mūsu laikrakstam. Izrādās, "Vaduguns" ir vienīgā avīze, ko Antons abonē. "Salīdzinot ar vietējām avīzēm "Alūksnes Dzirkstele" un "Maliennes Ziņas", jūsu laikrakstā ir vairāk informācijas. Patik īsie un kodolīgie likumi skaidrojumi," saka Antons.

Antona dzimtā puse ir Briežuciems. Savulaik, absolvējis Briežuciema pamatskolu un Baltinavas vidusskolu, viņš desmit gadus nostrādāja par audzinātāju Tilžas internātpamatnīcā, bet paralēli mācījās Latvijas Universitātes vēsturniekos. Tā kā tolaik Tilžas internātpamatnīcā jau bija četri vesture skolotāji, saņēmis diplomu, Antons sāka meklej sev un savai sievai - latviešu valodas un literatūras skolotājai - darba vietu citur. Tā sanāca, ka likteņa ceļi atveda uz Apes pusi. Kādu laiku nostrādājis Gaujienas vidusskolā, Antons sāka pasniegt vēsturi Dāvja Ozoliņa Apes vidusskolā. Šeit nostrādāti piecpadsmit gadi. Viņš atzīst, ka dzimto pusi apciemot vairs neiznāk tik bieži kā agrāk, jo visi īpašumi Briežuciemā pirms kāda laika pārdoti, arī māte pārcēlusies uz dzīvi Apē. Bet interese par dzimto pusi nav zudusi. "Tur joprojām dzīvo radi, kurus gribas apciemot," saka Antons.

Jaunums

Lepojas ar hokeja laukumu

Jau janvāra beigās ekspluatācijā nodos modernu, Eiropas standartiem atbilstošu hokeja laukumu, kas uzbūvēts projekta ietvaros sadarbībā ar Igaunijas partneriem. Hokeja laukums ir tikai daļa no pērnā gada 1. septembrī atklātā Apes vidusskolas lielā sporta kompleksa, kurā ietilpst moderna sporta zāle, aerobikas zāle, trenāžeru zāle un sauna. Kaut gan celtnieki vēl steidz pabeigt komandu vārtiņu un soliņu uzstādīšanu, vakaros laukumu jau izmanto ar pilnu jaudu. Šeit sākas istā rosība, kad, sadalījušies komandās, par uzvaru cīnās gan lielie, gan mazie Apes novada iedzīvotāji. "Laukums ir universāls. To var izmantot arī vasarā lielā tenisa un strirbola spēlešanai. Zem ledus ir asfalts un laukuma vidū ir pacēlums, kas neļaus uzkrāties lietus ūdeņiem. Ir ierīkots arī elektriskais apgaismojums," par laukuma priekšrocībām stāsta sporta kompleksa pārvaldnies Juris Ozoliņš. Modernais laukums piesaista arī apkārtējo novadu iedzīvotājus. "Kad laukums tiks oficiāli nodots ekspluatācijā, no citu novadu iedzīvotājiem par tā izmantošanu nēsim nelielu samaksu, bet Apes novada iedzīvotāji to varēs izmantot par brīvu," solā J. Ozoliņš. Pavisam drīz Apes hokeja komanda uz spēli gaida ierodamies savus igauņu partnerus.

Re, kā!

Tipiska igauņu māja

Ik uz soja Apē jūtams Igaunijas tuvums. Arī šī tipiskā igauņu stila māja atrodas pašā Apes centrā. Tajā dzīvo skolas galda mākslinieks Imants Smarods, kura sieva cēlusiņas no Igaunijas setiem. Igauņu mājā raksturīgs krāsojums gaišos - dzeltenīgos vai brūnganos toņos un ļoti sakoptā āriene.

Jaundzimušie

Balvu novadā pirmais piedzimst puika

6.janvāri pulksten 8.55 Balvu slimnīcas dzemdiņu nodaļā pasaulē nāca pirmais Balvu novada mazulis – 3,220kg smags un 50 centimetrus garš puika. Puisēna vecākiem balveniešiem Žanetei un Aigaram Lemešonokiem šis ir pirmais kopīgais mazulis.

Jaunie vecāki stāsta, ka dēla dzimšana 6.janvāri nāca kā negaidīts pārsteigums, jo mediku noliktais dzemdiņu datums bija janvāra vidū. "Jaunais gads mums atnācis ar vairākiem pārsteigumiem - pirmkārt, ar to, ka puika piedzima jau 6.janvāri, otrkārt, izrādās, viņš ir pirmais Balvu novada mazulis, kas piedzimis šogad," saka Žanete. Viņa stāsta, ka dēlam uzreiz pēc dzimšanas dots vārds Rinalds. "Rinalds mums ir ļoti mierīgs puika – ļauj vecākiem arī atpūsties. Lai arī valsti ir ekonomiskā krize, gan jau mēs kopā to veiksmīgi pārvarēsim," ir pārliecināti jaunie vecāki.

Jaundzimušā mamma Žanete pirms bērniņa piedzīšanas strādāja par grāmatvedi, savukārt tētis Aigars ir ugunsdzēsējs-glābējs. Pagājušo piekt dienā jauno ģimeni slimnīcas dzemdiņu nodaļā apmeklēja Balvu novada domes priekšsēdētājs Jānis Trupovnieks un izpilddirektore Inta Kaļva. Vēlot daudz veselības, prāta un mīlestības pret mazo lolojumu, viņi sumināja šāgada pirmo mazuli un viņa vecākus.

Tīgera gads solās būt veiksmīgs. Balvenieši Žanete un Aigars Lemešonoki ir pārliecināti, ka šis gads ģimenei iesācies vairāk nekā labi. Žanete saka: "Šogad mums ar mazo Rinaldu noteikti veiksies, jo abi esam dzimuši Tīgera gadā."

Tagad četri dēli un meitiņa peciņa. 24.decembrī pulksten 8.05 piedzima puika. Svars - 3,250kg, garums 55cm. Puisēna mamma Ivetai Ločmelei no Baltinavas novada šis ir piektais bērniņš. "Mazo brāli mājās ar nepacietību gaida trīs lielie brāļi - 13 gadus vecais Aivars, Egils, kuram 10 gadi, piecgadīgais Lauris un māsa Alise, kurai ir 8 gadi," stāsta nu jau piecu bērnu mamma Ivetā. Viņa atklāj, ka ļoti gaidīja piedzīstam meitiņu, jo trīs dēli jau mājās ir, taču šis sajūtas izrādījās mānīgas un gaidītās meitas vietā piedzīma ceturtais dēls. Ivetā saka: "Ar vīru Andri izlēmām, ka dēlu sauksim par Andi - cita varianta mums nebija." Jaundzimušā mamma priecājas, ka dēls piedzima vēl vecajā gadā, kaut gan mediku noliktais dzemdiņu laiks bija no 2. līdz 7.janvārim. "Tagad decembris ģimenē būs lielo svētku laiks - tēvam un dēlam dzimšanas dienas, bet pa vidu svētki," priecājas Ivetā.

Jaundzimušo nosauc par Gustavu. 2.janvāri pulksten 20.41 ģimenes dzemdiņu piedzima puika. Svars - 4,030kg, garums 54cm. Puisēna vecākiem Zojai un Aigaram Ribušiem no Alūksnes novada Jaunannas pagasta šis ir pirmais bērniņš. Zaja un Aigars stāsta, ka jau septembrī bija skaidrība par mazuļa dzimumu: "Uzzinājām, ka gaidām puiku. Tad atlīka vien izvēlēties viņam piemērotāko vārda variantu. Mums abiem vislabāk patika vārds Gustavs, tādēļ dēlu tā arī nosaucām." Jaunie vecāki stāsta, ka vecā gada aizvadišana un jaunā sagaidīšana šogad bija daudz savādāka kā citugad, jo mediku noliktais mazuļa dzimšanas laiks bija ap 31.decembri. "Svētkos bija divējādas sajūtas - ne īsti svinēt, ne nesvinēt. Galvā bija tikai viena doma - 31.decembris ir klāt. Bet puika acīmredzot izlēma savādāk un 31.decembra vietā piedzima jaunā gada otrajā dienā," stāsta Zaja un Aigars.

Vēl dzimuši:

27.decembrī pulksten 11.25 piedzima puika. Svars - 2,450kg, garums 49cm. Puisēna mamma Mārīte Ivanova dzīvo Lazdukalna pagastā.

1.janvāri pulksten 23.23 piedzima puika. Svars - 3,180kg, garums 54cm. Puisēna mamma Liene Orlova dzīvo Alūksnes novada Jaunannas pagastā.

3.janvāri pulksten 17.13 piedzima puika. Svars - 3,930kg, garums

54cm. Puisēna mamma Evita Sirmača dzīvo Madonas novadā.

4.janvāri pulksten 22.26 piedzima puika. Svars - 3,710kg, garums 51cm. Puisēna mamma Lana Kokoreviča dzīvo Vilakā.

5.janvāri pulksten 3.55 piedzima meitenīte. Svars - 3,690kg, garums 54cm. Meitenītes mamma Vita Circine dzīvo Vilakā.

5.janvāri pulksten 9.04 piedzima puika. Svars - 3,090kg, garums 55cm. Puisēna mamma Aija Bogdanova dzīvo Rēzeknē.

Skaista dāvana. 22.decembrī pulksten 2.30 piedzima meitenīte. Svars – 2,720kg, garums 52cm. Meitenītes mamma Marīta Potašai no Rēzeknes šis ir otrs bērniņš. "Līdz dzemdiņām dzīvojām neziņā par gaidāmā mazuļa dzimumu, bet man bija nojauta, ka 3,5 gadus mazajai meitiņai Madarai būs vēl viena māsiņa. Izrādījās, ka mana intuīcija bijusi pareiza, jo meitiņa arī piedzima," saka Marīta. Jaunā māmiņa stāsta, ka mazulītes dzimšanas laiks bija nolikts ap 2010. gada 12.janvāri, taču meitiņa plānus nolēma mainīt pēc sava prāta. "Pavisam negaidīti Jaunā gada dāvanas vietā mums sanāca ļoti jauka un negaidīta Ziemassvētku dāvaniņa," saka Marīta. Viņa stāsta, ka pagaidām meitai dots vārds Laura. "Vārda došana ir atbildīgs process, tādēļ ļoti iespējams, ka meitas vārds vēl mainīsies," stāsta jaunā māmiņa.

Volejbols

Zaudē setu galotnēs

Balvu 2.pamatskolas zālē aizvadītajā sestdienā notika pirmās ligas spēle volejbolā, kur otrā apļa pirmajā spēlē tikās VK "Balvi" un SK "Aizkraukle". Balvu komanda šajā spēlē zaudēja.

Informatīvās lapas, ko pirms spēlēm saņem līdzjutēji, vēstīja, ka turnīra tabulā pēc pirmā apļa Latvijas čempionāta 1.līgas 2009./2010.gada sezonā VK "Balvi" ar 14 punktiem ieņem 6.vietu no desmit komandām. SK "Aizkraukle", ar ko savās mājās bija jāspēlē balveniešiem, līdz otrajam aplim atradās 4.vietā ar līdzīgu punktu skaitu kā 5.vietas komanda KS "RTU-UPS"- katrai pa 16 punktiem. Daudzi līdzjutēji, jau ieņemot vietas skatītāju tribinēs, prognozēja savējo uzvaru. "Mūsu spēlētāji jau pierādījuši, ka veiksmīgi var cīnīties arī pret 1.vietā esošo Ventspils komandu. Turēsim īkšķus!" sprieda līdzjutēji. Pirmais sets, kurā "Balvi" uzvarēja aizkraukliešus, šo atziņu tikai stiprināja. Taču tālākā spēles gaita tik cerīga vis nebija, kaut gan volejbolisti līdz pat beigu signālam visus skatītājus turēja nospriegotus kā atspēres. Vēl punkts, vēl viens un... taču nekā. Otrais, trešais, ceturtais sets nesa zaudētas bumbas un punktus, un spēle beidzās 3:1 "Aizkraukles" labā. "Kāpēc tā notika?"

Foto - Z. Logina

Spēles moments. Gatis Stepanovs, kurš spēlē ar 12.numuru, pret Aizkraukli rādīja labu spēli.

jautāju VK "Balvi" pieredzējušajam trenerim Jānim Strapčānam. "Mums nebija veiksmes. Turklat setu galotnēs spēlētāji pieļāva elementāras kļūdas, piemēram, pie rezultāta 23:24, kad trūka tikai dažu punktu, ieservējot tīklā," secināja treneris. Viņaprāt, komanda nebija labākājā sastāvā, jo saspēles vadītājs Māris Šusters bija guvis traumu, bet viņa brālim Jānim, kurš spēlēja viņa vietā, bija grūti

iekļauties komandas spēlē. "No saspēles vadītāja ir atkarīga puse komandas gūto punktu," saka J.Strapčāns. Viņš cer, ka uz play-off spēlēm ierindā būs gan Māris Šusters, gan Gatis Augustāns un Gints Barinskis, kuri šobrīd ārstē traumas. Treneris piebilst, ka puišiem trūkst spēļu pieredzes, un vēl - izšķirīgajos brižos nav spēlētāja, kurš uzņemtos atbildību par izšķirošajiem sitieniem.

Hokejs

Cīnās par "Lazdukalna kausu 2010"

Aizvadītajā sestdienā Rugāju novada Lazdukalna pagastā pie Eglaines pamatskolas ierīkotajā slidotavā notika sacensības hokejā "Lazdukalna kauss 2010".

Uz sacensībām ieradās četras komandas - Lazdukalna pagasta, Balvu pilsētas, Balvu policijas un Rugāju pagasta. Ārā valdīja sals, tāpēc tika sakurts ugunskurs un organizatori bija parūpējušies arī par karstu tēju. Sacensības izvērtās līdzvērtīgas un spēles riteņa punkts punktā. Dalībniekiem nācas pacīnīties līdzīgi kā lielajos hokeja mačos zilajos ekrānos, kad spēlētāju lielā adrenalīna dēļ izveidojas asas konfliktu situācijas. Taču kas gan būtu spēles, kurās viss rit gludi un skaisti? Tāpēc skatītājiem šādi mirkļi ir īsti pa prātam. Šis ir pirmās pieaugušo komandu sacensības un tām sekos vēl citas, kurās sacentīsies jauniešu komandas. "Lazdukalna kausu 2010" mājās pārveda Balvu policijas hokejisti, bet otro vietu izcīnīja Balvu pilsētas spēlētāji, mājiniekiem - Lazdukalna pagasta hokejistiem - atvēlot vien 3.vietu. Ārpus godalgotā trijnieka šoreiz palika Rugāju pagasta komanda.

Foto - no personīgā arhīva

Lazdukalniešu vārtsargs. Šis grūtais uzdevums cīņas par "Lazdukalna kausu 2010" savējo komandai bija uzticēts Andrim Laganovskim.

Jaunsargu sports

Startē virves vilksanā

302.Tilžas jaunsargu vienība piedalījās Latgales novada 312.Preiļu jaunsargu vienības atklātajās sacensībās virves vilksanā telpās.

No 302.Tilžas jaunsargu vienības startēja divas komandas - viena no Tilžas vidusskolas, bet otra no Bērzpils vidusskolas, kur jaunsargu apmācību veic Sandis Kašs. Konkurence bija ļoti spēcīga, jo četras komandas jau startējušas Latvijas čempionātā. Tās ir virves vilksanas klubs "Mustangs" ar starptautisku pieredzi, Jēkabpils komanda, Rudzātu un Preiļu. Tilženieši bija debitanti un virves vilksanas sacensībās piedalījās pirmo reizi. Sacensības notika divās apakšgrupās. Katra komanda bija jāizvelk divas reizes, ja rezultāts bija 1:1, tad bija jāvelk izšķirošā - trešā reize. Tilžas

jaunsargi savā apakšgrupā ar 2:0 izvilka Jēkabpils komandu, bet ar 2:0 zaudēja Rudzātu komandai. Bērzpils jaunsargi ar 2:0 izvilka Daugavpils komandu, bet ar 2:0 zaudēja Preiļu komandai un virves vilksanas klubam "Mustangs". Tilžas jaunsargi savā apakšgrupā palika otrie un cīnījās pusfinālā, kur zaudēja "Mustangam", bet cīnā par trešo vietu uzvarēja Preiļu virves vilcejus un palika 3.vietā. Bērzpils komanda cīnījās par 5.-7.vietu, ar 2:0 izvilka Jēkabpili, ar 2:0 Daugavpili un palika 5.vietā. Cīnā par 1.vietu uzvarēja Rudzātu virves vilceji, bet tikai 2.vietā palika "Mustangs". "Sacensībās ieguvām vērtīgu pieredzi, un, ja būs līdzekļi, februārī piedalīsimies virves vilksanas sacensībās Jēkabpilī," saka vecākais referents jaunsargu izglītošanas jautājumos.

Īsumā

Vieglatlēti pārvēdi diplomas

Foto - no personīgā arhīva

Vieglatlēti aizvadījuši divas sacensības. Jēkabpils sporta skolas atklātajās sacensībās vieglatlētikā 1995.-1996.g.dz. jauniešiem 1.vietu tālēkšanā izcīnīja Linda Lapīne (attēlā). 60 m barjerskrējiensā Linda palika otrā. Trešo vietu lodes grūšanā izcīnīja Anna Dūviņa. Vieglatlētikas sacensībās "Daugava 2010" 1994.g.dz. un vecākiem jauniešiem 1.vietu lodes grūšanā izcīnīja Dāvis Keiselis. 60m barjerskrējiensā Dāvis palika otrs. Trešo vietu ieguva Daira Logina 2000 m skrējiensā un Sanita Pastare lodes grūšanā. 8.janvāri Rīgā kārtēkšanas sacensībās vīriešiem 3.vietu izcīnīja Kristaps Ločs.

Balvu slidotavā hokejistiem un slidotājiem jādzīvo draudzīgi

Aizvadītajā sestdienā Balvu pilsētas slidotavā meitenes ar asarām acīs stāstīja, ka lielie puikas viņām neļaujot slidot un baidot ar hokeja nūjām. Varbūt slidot gribētājiem jaut slidot vienu dienu, bet hokeju spēlē citu dienu? Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītājas vietniece sporta jautājumos Ludmila Beļķikova skaidro, ka arī viņai bijusi šāda doma. Taču, analizējot reālo situāciju un iepriekšējo gadu pieredzi, nākas secināt, ka tā nedarbojas. Proti, hokejistiem un slidotājiem jādzīvo draudzīgi, jo nevar izlikt lapiņu, kad kuram jāslido, nevar nolikt apsargu vai policistu, turklāt slidotava domāta visiem pilsētas iedzīvotājiem. Vienkārši vienam otru jāciena, un tad būs labi visiem. Hokeja līdzjutējiem atgādinām, ka rīt slidotavā hokeja mačus riko Balvu Valsts ģimnāzijas spēlētāji.

Uz peldēšanas apmācību vēl jāpagaida

Balvu pilsētā ir peldbaseins, tāpēc pamatotas ir bērnu vecāku prasības, lai Balvu sporta skolā būtu peldētapmācība. Kā skaidro sporta skolas direktore Ludmila Beļķikova, šādas programmas licence skolai jau ir. Taču, lai varētu šo programmu ieviest dzīvē, vajag peldēšanas prasmju apmācības treneri. Otrkārt, vajadzīgs finansējums, bet Balvu novada dome šobrīd to nevar atlauties. Nākamgad sporta skola var pretendēt uz Izglītības un zinātnes ministrijas mērķdotācijām, un ministrijai gan pagājušajā, gan šajā gadā jau ir uzrakstītas vēstules ar līgumu piešķirt finansējumu. "Joti ceram, ka nākamajā gadā to arī saņemsim," saka L.Beļķikova.

Kāpēc nav maksas grupu

Daudzi vecāki gribētu, ka Sporta skolā būtu maksas grupas un vecāki varētu izvēlēties savu treneri vai sporta veidu. Šāda pieredze ir arī kaimiņu novados, diemžēl ne vienmēr tā sevi attaisnojusi. Sporta skolas direktore Ludmila Beļķikova uzskata, ka situācijā, kad divas reizes pieaudzis bez darba esošo cilvēku skaits, maksas grupas nebūtu labākais risinājums bērnu izglītošanā individuālojus sporta veidos. Otrkārt, vecākiem tie ir lieli izdevumi, kurus viņi varbūt vēl neapzinās, jo sporta inventārs, sporta apavī, tērpi ir ļoti dārgi. Šāda pieredze jau bijusi kaimiņu novadā, un tagad treneri nezina, kā izķūt no esošās situācijas. Nevar bērnām, kurš uzsācis treniņprocesu, tā vienkārši teikt, lai vairs nenāk, jo vecākiem vairs nav darba, līdz ar to arī naudas.

Futbolisti aizvada draudzības treniņspēles

Uz Balviem aizvadītajā sestdienā atbrauca Alūksnes 1998.-2000.g.dz. un jaunāki futbolisti, lai Balvu 2.pamatskolas zālē sacentos ar balveniešiem telpu futbolā. Kā stāsta jauno futbolistu treneris Ainis Šaicāns, tās bija draudzības treniņspēles, jo alūksniešiem nav tik lielas un labas zāles, kur spēlēt telpu futbolu. Arī rezultāts draudzīgs - divas uzvaras Balvu, divas - Alūksnes zēniem.

Lappusi sagatavoja Z.Logina

Nelaime

Pirmais ugunsgrēks Rugājos

Pirmais lielākais ugunsgrēks šajā gadā izcēlies Rugājos, kur sestdien vakarā dega kokzāģētava.

Izsaukumu uz ugunsgrēku ugunsdzēsēji saņēma 9. janvāra vakarā pulksten 19.38. Uz notikuma vietu izbrauca trīs ugunsdzēsēju mašīnas no Balviem, Vilakas un Tilžas. Kopskaitā ugunsgrēku dzēsa deviņi ugunsdzēsēji. Ierodoties ugunsgrēka vietā, ugunsdzēsēji secināja, ka deg saimniecības ēka, kas bija pieļāgota kokzāģētavas vajadzībām. Ēka, kas bija no koka, dega ar atklātu liesmu, un ugunsgrēka rezultātā tai jau bija iebruķi griesti. VUGD Latgales reģionālās brigādes Balvu daļas inspektors Aleksejs Kovšovs saka: "Minētais objekts nebija to sarakstā, kas atbilst noteiktam kritérijumam un kuros ugunsdrošības pārbaude notiek vismaz reizi gadā. Ēka bija 280 kvadrātmētru liela. Pielāgota kokzāģētavas vajadzībām, nebija apdrošināta. Tādu kokzāģētavu ir pietiekami daudz, un tā ir saimnieka atbildība, ko viņš tur dara un kā." Kā iespējamo ugunsgrēka iemeslu A. Kovšovs min neuzmanīgu rīcību ar uguni, lai gan tā bija sestdienu un gateris it kā nestrādāja. Ugunsdzēsēji materiālu par ugunsgrēku nodevuši policijai, kura arī izmeklēs šo lietu.

Pirmdien no rīta gateri, kas ierikots bijušās Rugāju padomju saimniecības darbnīcu ēkās, turpinājās darbs. Rosījās strādnieki. Arī viņi apliecināja, ka brīvdienas te neviens nestrādā, bet darbu zāģētava pārtraukt nedomā. Darba pieteik un viņi darbu turpinās. Gatera saimnieks Ilmārs Štāls telefonsarunā atzina, ka ugunsgrēkā vairāk cietušas zāģēšanas iekārtas, mazāk - kokmateriāli. Ga-

Novāc gruvešus. Pirmsdien strādnieki novāca nodegušā gatera ēkas atliekas. Gateris izvietots vairākās pielāgotās bijušās Rugāju padomju saimniecības darbnīcu ēkās. "Žēl," tā par nodegušo ēku teica kāds no strādniekiem, "tikai pirms kāda gada uzlikām jaunu jumtu."

teris darbu turpinās. I. Štāls: "Kas noticis, Ir jādzīvo tālāk un jastrādā."

Novada domes priekšsēdētāja Rita

Krēmere ziņu par notikušo saņēma noticis. Ir jādzīvo tālāk un jastrādā."

Krēmere ziņu par notikušo saņēma noticis. Ir jādzīvo tālāk un jastrādā."

Apkopo statistiku

VUGD Latgales reģiona brigādes Balvu daļa apkopojuši 2009.gada ugunsgrēku statistiku.

2009.gadā bijušā Balvu rajona teritorijā reģistrēts 121 ugunsgrēks, no tiem tagadējā Balvu novadā - 70, Vilakas novadā - 23, Rugāju novadā - 24 un Baltinavas novadā - 4. Balvu pilsētā reģistrēti 38 ugunsgrēki, bet Vilakā - 11. Visvairāk reģistrēti kūlas ugunsgrēki - 40. Kā otrs biežāk minētais ugunsgrēku izcelšanās iemesls minēti elektroissavienojumi - 28 gadījumi, neuzmanīga rīcība ar uguni - 25 gadījumi, dūmvada bojājumi. Ugunsgrēku izcelšanās netīritu dūmvadu dēļ minēta 20 gadījumos. Dzīvojamā sektorā ugunsgrēki izcēlušies 56 gadījumos, ražošanas sektorā - septiņos gadījumos, bet automašīnas degušas četros gadījumos. Pērn ugunsdzēsēji piedalījušies septiņu meža ugunsgrēku dzēšanā. Pērn ugunsgrēkos nav neviens bojā gājušā, bet cietuši trīs cilvēki, viens no tiem - ugunsdzēsējs.

Tiesu lietas

Balvu rajona tiesas kalendārs janvāri

Laiks	Lietas dalībnieki	Būtība	Tiesnesis
12. janvāris 9.00	Arkādijs Kuzmans KL 180.p.2.d – zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā	Simona Gmireka	
12. janvāris 10.00	Andris Sarkans KL 215.p.3.d.- maksātnespējas procesa noteikumu pārkāpšana	Simona Gmireka	
12. janvāris 10.00	Dimitrijs Golubevs KL 175.p.3.d.- zādzība	Eduards Veiss	
13. janvāris 10.00	Radions Zujevs KL 193.p.2.d.; 180.p.1.d.- nelikumīgas darbības ar finanšu instrumentiem un maksāšanas līdzekļiem; zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā	Eduards Veiss	
13. janvāris 11.00	Kaspars Bukovskis KL 176.p.2.d; KL 185.p.1.d.- laupišana; mantas tīša iznīcināšana un bojāšana	Arvis Garais	
14. janvāris 10.00	Rolands Komarovs, Gatis Castrovs, Vladimirs Šarapovs – KL 175.p.3.d.; 185.p.2.d.; 315.p.- zādzība; mantas tīša iznīcināšana un bojāšana; neziņošana par noziegumu	Simona Gmireka	
15. janvāris 11.00	Linda Mosāne KL 175.p. 1.d.- zādzība	Arvis Garais	
18. janvāris 10.00	Bogdans Dmitrijs KL 126.p.1.d. – tīss, vidēja smaguma miesas bojājums	Simona Gmireka	
18. janvāris 11.00	Anatolijs Trahnovs KL 180.p.1.d.; KL 185.p.1.d.- zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā; mantas tīša iznīcināšana un bojāšana	Simona Gmireka	
19. janvāris 10.00	Osvalds Girels KL 131.p.- miesas bojājums aiz neuzmanības	Eduards Veiss	
19. janvāris 11.00	Pēteris Circens KL 174.p.2.d. - cietsirdība un vardarbība pret nepilngadīgo	Arvis Garais	
21. janvāris 10.00	Kristīne Pokule KL 262.p.2.d.; 312.p.- transportlīdzekļa vadišana reibumā bez tiesībām; izvairīšanās no soda izciešanas	Simona Gmireka	
26. janvāris 10.00	Vasilijs Koguts KL 300.p.2.d.; KL 179.p.3.d.- apzināta, nepatiesa liecība, atzinums, tulkojums un paskaidrojums; piesavināšanās	Simona Gmireka	
27. janvāris 10.00	Guntis Prite, Artūrs Golubovs KL 175.p.3.d.; KL 185.p.1.d. – zādzība; mantas tīša iznīcināšana un bojāšana	Eduards Veiss	
27. janvāris 11.00	Artūrs Šolins, Arvis Zelčs, Kaspars Pokulis, Jevgenijs Nikandrov - KL 180.p.2.d; 175.p.3.d.; 176.p.2.d.; 274.p.1.d.; 185.p. 1.d. – zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā; zādzība; laupišana; dokumenta, zīmoga un spiedoga nolaupišana un iznīcināšana; mantas tīša iznīcināšana un bojāšana	Arvis Garais	
28. janvāris,	slēgtā tiesas sēde, informācija nav izpaužama	Simona Gmireka	
	Civillietas. Janvāri Balvu rajona tiesas tiesneši plāno izskatīt 27 civillietas, no tām divas slēgtās tiesas sēdēs. Plānots izskatīt astoņas parāda piedziņas lietas, deviņas uzturlīdzekļu piedziņas lietas, aizgādības tiesību atņemšanas lietu, līguma laušanas, zaudejuma piedziņas lietas, lietu par darba līguma uzteikuma atzišanu par spēkā neesošu, neizmaksatās darba algas piedziņas lietu, izsolē nopirktais mantas atdošana, prasības nodrošinājuma lietu.		

Informē policija

Notikumi, avārijas un noziedzīgi nodarijumi, kas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkni reģistrēti laikā līdz 12. janvārim

Atrod somu ar cigaretēm

6.janvāri Vilakas novadā uz kāda ceļa braucamās daļas tika atrasta soma, kurā atradās 90 cigarešu paciņas ar Krievijas Federācijas akcīzes marku. Uzsākta administratīvā lietvedība. Lietas apstākļus noskaidro.

Sabiedriskā vietā reibumā

7.janvāri Vilakas novadā par atrašanos sabiedriskā vietā reibumā administratīvā pārkāpuma protokoli sastādīti trim viršiešiem – 1983., 1963. un 1947.gadā dzimušiem. Savukārt Balvos, Brīvības ielā, tāds pats protokols tika sastādīts kādam 1961.gadā dzimušam virietim. Viņam šoreiz tas ir atkārtoti gada laikā.

9.janvāri Balvos, Bērzbils ielā, 61 gadu vecs virietis atradās sabiedriskā vietā alkohola reibumā atkārtoti gada laikā. 10.janvāri Ezera ielā tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols kādam 34 gadus vecam virietim par atrašanos sabiedriskā vietā alkohola reibumā atkārtoti gada laikā.

Apzog traktoru

9.janvāri Balvu novadā, Bērzkalnes pagastā, kāds virietis konstatēja, ka no viņa traktora nozagti generators, akumulatori, augstspiediena sūknis, gaismas lukturi un komplekts ar atslēgām. Par zādzību uzsākts kriminālprocess.

A.Laizāne, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīga pienākumu izpildītāja

Ja rodas aizdomas, ziņojiet policijai!

Krāslavas pilsētā pagaidām nenoskaidrota persona, stādoties priekšā kā sociālā darbiniece, ieradās mājās pie kādas 81 gadu vecas sievieti un, iegūstot tās uzticību un novēršot uzmanību, nozagā 340 latus. Latgales reģiona policijas pārvalde brīdina iedzīvotājus būt uzmanīgiem un nelaist savās mājās nepazīstamas personas vai arī pieprasīt personu apliecinotus dokumentus. Gadījumos, kad rodas aizdomas, ziņot par to policijai.

Par tirdzniecību neatļautās vietās - sods

Latgales reģiona policijas pārvalde informē, ka par tirdzniecību neatļautās vietās, ja tās izdarījusi persona, kura gada laikā jau divas vai vairāk reizes sodīta par to, uzliek naudas sodu līdz 150 latiem vai piemēro administratīvo arestu uz laiku no trim līdz 15 diennaktim, konfiscējot neatļautā tirdzniecības vietā esošās preces. Policijas darbinieki sastādījuši administratīvos protokolus četrām sievietēm Ludzā, kuras tirgoja pārtiku neatļautā vietā.

Informē ugunsdzēsēji

Aizdegās siena

7.janvāri Vilakā, Abrenes ielā, privātmājā, no krāsns apkures sāka gruzdēt un aizdegās dzīvojamās mājas siena.

Informē robežsardze

Gada nogalē konstatē 18 likumpārkāpējus

2009.gada decembrī Valsts robežsardzes Vilakas pārvaldes amatpersonas, veicot robežkontroli, konstatējušas 18 personas, kuras izdarījušas administratīvos likumpārkāpumus. Administratīvi sodītas 18 personas, no tām ar naudas sodu – piecas personas. Pēc piekritības nosūtītas 13 administratīvā pārkāpuma lietas. Kontrolējot pierobežas joslas un pierobežas režīma ievērošanas noteikumus, 2009.gada decembri konstatētas divas personas, kurām, atrodoties pierobežas joslā, nav bijis pases vai speciālas caurlaides, viena persona - par transporta līdzekļa izmantošanu ceļu satiksmē, attiecībā uz kuru nebija izdarīta tā īpašnieka civiltiesiskā apdrošināšana un noteiktajā termiņā nebija veikta valsts tehniskā apskate.

Veicot imigrācijas kontroli decembrī, konstatēti astoņi pārkāpumi, no kuriem: pieci pārkāpumi Latvijas pilsoniem par dzīvošanu bez pases vai bez deklarētās dzīvesvietas, diviem Latvijas pilsoniem par nolaidigu pases glabāšanu; vienam Krievijas Federācijas pilsonim par uzturēšanās atļaujas saņemšanai sniegtu izmaiņu nepaziņošanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei.

Administratīvi sodītas ar naudas sodas četras personas. Pēc piekritības nosūtītas četras administratīvā pārkāpuma lietas un divos gadījumos izbeigta lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Jaunākie žurnālu numuri

Astes

ASTĒM – 3. dzimšanas diena!
⇒ Kā klājas astainajiem varonjiem, par kuriem žurnāls šajā laikā rakstījis? Kas jauns viņu dzīvē?
⇒ Mēneša dzīvnieki: kas ir Linda Leen sniegbaltie sunji?

⇒ Intervija ar Latvijas populārāku angļu buldožu Brāliša saimnieci, LNT rīta raidījuma *900 sekundes* vadītāju Kristīni Garklāvu.

⇒ Veterinārāstu dzīvnieki: putnu ārste Māra Čavare, kurai pašai nekad nav bijis neviens putna.

⇒ Tīgeris, kurš rej: kā un kāpēc rodas sunji ar modigi svītraino krāsojumu?

⇒ Miti un patiesība par miniatūrajiem sunišiem.

⇒ Viss par suņu ausu un astu kupēšanu. Par un pret – kuram taisnība?

⇒ Uzmanību! Pasaulē plosās jauna bīstama slimība. Vai tā apdraud arī Latvijas labradorus?

⇒ Cukura diabēts sunim? Tas ir nopietni!

⇒ Lēgenda par suņiem, kas palīdzēja polārpētniekam Amundsenam atklāt Dienvidpolu.

⇒ Diskrēti šarmantais Norvēģijas meža kaķis.

⇒ Kā izmazgāt mežonigu kaķi?

⇒ Kāda gulta vislabāk patiks tavam mincim.

⇒ Kumeliņu gaidot un sagaidot. 1. daļa. Kēvīte mātes cerībās.

⇒ Trušu un jūrascūciņu ziemas ēdienu karte.

⇒ Papagaļu dresūras četras pamatkomandas.

⇒ Intelīgento gaizilo delfīnu milas spēles tavā akvārijā.

⇒ Rīgas Zoo personība: ķengurs sniegā vai purva valabijs?

⇒ Dzīvnieku horoskops: 1. sērija kādi ir cilvēki, kuri dzimuši Delfīna, Lapsas un Ērgla gados?

Ievas Virtuve

⇒ Ar vitamīniem un karotīnu bagātie burkāni interesantos ēdienu.

⇒ Neparasts veids, kā izmantot kartupeli – kartupeļu uzkodas.

⇒ Lētie, bet sātīgie skābētie kāposti.

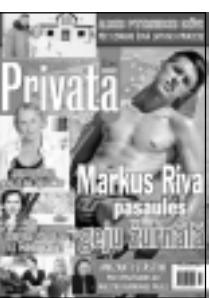
⇒ Klinēģeris gan iesācējai, gan profesionālei.

⇒ Taizemiešu zupa un meksikānu Chilaquiles.

⇒ Ziemas desertu izlase.

⇒ Kādas garšvielas, kam jābūt tavā virtuvē, iesaka *Bufetes* šefpavārs.

Privātā Dzīve

⇒ Kaupers pārceļas uz Pārdaugavu.

⇒ Markus Riva geju žurnāla topā.

⇒ Rakstniece Muktupāvela atklāti par šķiršanos.

⇒ Guntas Līdakas pareizticīgo Ziemassvētku ballīte.

⇒ Rīdznieks Šurins kļūst par zvaigzni Ukrainā.

⇒ Amizanti stāstiņi par iepazīšanos ar Maestro.

⇒ "Latvijas prīncese" Alise Pierniece iekārto jauno māju.

⇒ Andris Lielais: "Esmu trīs reizes prečejies, bet sievas man ir tikai divas."

⇒ Krūmiņš devies pensijā un apceļo pasauli.

Saliec mozaiku

DECEMBRA MOZAĪKU KONKURSĀ uzvarēja NINA URTĀNE un ANTONIJA DAMBĪTE, dzīvo Balvos. Pēc kartēm ierasties redakcijā, līdz īemot personu apliecinātu dokumentu.

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas apstiprinājums par loterijas saņemšanu Nr. 3857.

Zini un izmanto

Būtiskākās izmaiņas 2010.gadā

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

⇒ Iedzīvotāju ienākuma nodoklis 26% līdzīnējo 23% vietā.

⇒ Iedzīvotāju ienākuma nodokļa likme pašnodarbinātajām personām (saimnieciskās darbības veicējiem) – 26%, līdzīnējā – 15%.

⇒ Minimāla mēnešalga Ls 180. Minimāla stundas tarifa likme 1,083 lati, pusaudžiem un darbiniekiem, kuri pakļauti paaugstīnātām riskam – 1,239 lati.

⇒ Neapliekamais minimums Ls 35.

⇒ Atvieglojums par apgādībā esošu personu Ls 63.

⇒ Attaisnoto izdevumu kopajoms vienai personai Ls 150 līdzīnējo Ls 300 vietā. *Iesniedzot gada deklarāciju par 2009.gadu, attaisnotojas izdevumos vēl var iekļaut Ls 300.*

⇒ No 20% uz 10% ir samazinātas attaisnotajos izdevumos iekļaujamās izmaksas par veiktajām iemaksām privātajos pensiju fondos un dzīvības apdrošināšanas (ar līdzekļu uzkrāšanu) premjū maksājumiem.

⇒ Samazināti neapliekamie ienākumi no lauksaimniecības un lauku tūrisma Ls 2000 gadā līdzīnējo Ls 4000 vietā.

⇒ Apliekamajā ienākumā tiks iekļautas summas, kas izmaksātas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai.

⇒ Ar 10% tiks apliktas dividendes un procentu ienākumi, kas aprēķināti 2010.gadā. Nodoklis jāietur ienākuma izmaksātājam.

⇒ Ar 15% tiks aplikts kapitāla pieaugums. Kapitāla pieaugumu nosaka kā kapitāla aktīva atsavināšanas cenas un iegādes vērtības starpību. Nodoklis ir jāmaksā, iesniedzot kapitāla pieauguma deklarāciju.

⇒ Turpmāk ar iedzīvotāju ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām apliks darba devēja dāvanas, iepriekš ar nodokliem neaplikā dāvanas, kas gada laikā nepārsniedza minimālo algu.

⇒ Ar 10% tiks aplikti dāvinājumi virs Ls 1000 gadā, ja tie saņemti no fiziskām personām, ar kurām dāvinājuma saņēmēju nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei.

⇒ Ar nodokli tiks aplikts gūtais labums no darba devējam ipašumā vai rīcībā esoša pasažieru automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām. Darba devējam katru ceturšni būs jāsagatavo un līdz nākamā ceturšņa pirmā mēneša 20.datumam jāiesniedz VID pārskats par labumu, par kādu darba devējs palielinājis labuma guvējam ar nodokli apliekamo ienākumu no darba devēja vieglā pasažieru automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām. Ja darba devējam rīcībā esošu automobili personīgajām vajadzībām izmants vairākas personas, labuma sadalījumu starp labuma guvējiem noteiks darba devējs. Ja pārskats netiks iesniegts VID noteiktajā

termiņā, tiks uzskatīts, ka darba devējam piederošie vai darba devēja rīcībā esošie vieglie pasažieri automobiļi attiecīgajā pārskata ceturšnī netiek izmantoti personīgajām vajadzībām. Ja VID konstatēs, ka darba devējam piederošs vai darba devēja rīcībā esošs automobilis, kas izmantots personīgajām vajadzībām, nav iekļauts pārskatā, tad VID saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" aprēķinās nesamaksāto nodokli par labumu, kas gūts, izmantojot minēto automobili personīgajām vajadzībām, kā arī sodis un iekasēs nokavējuma naudu par attiecīgo periodu.

Par automašīnu ar motora tilpumu līdz 1500 cm³ izmantošanu, kā arī elektromobiļiem gūtās labums būs 40 lati mēnesī, no 1500 līdz 2500 cm³ - 70 lati, no 2500 līdz 3500 cm³ - 100 lati, virs 3500 cm³ - 150 lati. Tā ir summa, no kurās tiks reķināts IIN 26% apmērā un VSAOI 9% apmērā.

⇒ Darba devējam izsniegt paziņojumu par izmaksāto algu vairāk nav obligāta prasība. Darba pēmējam tas izsniedzams 15 dienu laikā pēc darbinieka pieprasījuma saņemšanas. Darba devējam paziņojumi par saviem darbiniekiem VID gan jāiesniedz obligāti.

⇒ Vairākas saimnieciskās darbības kategorijas (ādas un tekstilizstrādājumu amatniecība, apģērbu, apavu izgatavošana un labošana, pulkstenu un slēzeņu labošana, citi sadzīves pakalpojumi, amatniecības izstrādājumu izgatavošana no koka, salmiem, māla, stikla vai akmens, floristika, fotografēšanas pakalpojumi, skaistumkopšanas pakalpojumi, privātie mājsaimniecības pakalpojumi, mājas aprūpes pakalpojumi, meža un pļavu velšu vākšana) varēs izvēlēties IIN un VSAOI iemaksu vietā maksāt patentmaksu, kas ir valsts noteikts fiksēts maksājums. Patentmaksas apmērs atkarīgs no saimnieciskās darbības jomas (no Ls 30 līdz Ls 120 mēnesī). Patentmaksu 67% ieskaitīs Valsts sociālās apdrošināšanas budžetā, 33% - maksātāja dzivesvietas pašvaldības budžetā.

⇒ Turpmāk ar iedzīvotāju ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām apliks darba devēja dāvanas, iepriekš ar nodokliem neaplikā dāvanas, kas gada laikā nepārsniedza minimālo algu.

⇒ Ar 10% tiks aplikti dāvinājumi virs Ls 1000 gadā, ja tie saņemti no fiziskām personām, ar kurām dāvinājuma saņēmēju nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei.

⇒ Ar nodokli tiks aplikts gūtais labums no darba devējam ipašumā vai rīcībā esoša pasažieru automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām. Darba devējam katru ceturšni būs jāsagatavo un līdz nākamā ceturšņa pirmā mēneša 20.datumam jāiesniedz VID pārskats par labumu, par kādu darba devējs palielinājis labuma guvējam ar nodokli apliekamo ienākumu no darba devēja vieglā pasažieru automobiļa izmantošanas personīgajām vajadzībām. Ja darba devējam rīcībā esošu automobili personīgajām vajadzībām izmants vairākas personas, labuma sadalījumu starp labuma guvējiem noteiks darba devējs. Ja pārskats netiks iesniegts VID noteiktajā

⇒ No 1.jūlija degvielai, ko izmanto kā kurināmo, nodokļa likme būs 15 lati par 1000 litriem, ja tā satur rapša sēku eļļu vai no rapšu sēku eļļas iegūtu biodīzeldegvielu. Fosilajai degvielai, kuru izmanto par kurināmo, nodokļa likme būs 40 lati par 1000 litriem.

⇒ Papildināti akcīzes nodokļa atmaksas nosacījumi lauksaimniecības produkcijas ražotājiem par dīzeldegvielu, kas tiek izmantota lauksaimniecībā izmantotās zemes apstrādei, ka vienā kalendārā gadā rēķina 100 litrus par vienu zemes hektāru ar nosacījumu, ka pirmajā pusgadā ne vairāk kā 50 litrus.

⇒ Atgādinājums! Palielinoties akcīzes nodokļa likmēm, attiecīgo tabakas izstrādājumu un alkoholisko dzērienu tirdzniecībā iesaistītajiem komersantiem jāveic šo preču inventarizācija, lai aprēķinātu papildus maksājamo akcīzes nodokļa summu. Metodiskais materiāls par preču inventarizāciju un nodokļa starpības aprēķināšanu atrodams VID mājas lapā www.vid.gov.lv, sadaļā *Akcīzes nodoklis/Tiesību akti/Metodiskie materiāli*.

Noteikumi par pavadzīmēm

Ar 2010.gada 1.janvāri nodokļu maksātājiem vairs nav pienākums lietot pavadzīmes ar Valsts ienēmumu dienesta piešķirtiem numuriem un Ministru kabineta 2005.gada 27.decembra noteikumi Nr.1038 "Noteikumi par pavadzīmēm ar Valsts ienēmumu dienesta piešķirtiem numuriem" zaudējuši spēku.

Ir izslēgts likuma 18.panta pirmās daļas 13.punkts un papildināti likuma pārejas noteikumi ar 117.punktu, kas nosaka, ka publiski pieejamu izsniegto stingrās uzskaites pavadzīmju-rēķinu un pavadzīmju numuru vienoto datu bāzi (reģistrū) Valsts ienēmumu dienests uzturēs līdz 2013.gada 1.janvārim.

Likuma pārejas noteikumi papildināti ar 118.punktu, kas nosaka, ka nodokļu maksātājiem jāveic uz 2009.gada 31.decembri atlikumā esošo pavadzīmju numuru inventarizāciju un ne vēlāk kā līdz 2010.gada 15.janvārim jāiesniedz Valsts ienēmumu dienestā pārskats par pavadzīmju numuru izlietojumu. Neizlietotos pavadzīmju numurus anulē.

Tādējādi nodokļu maksātājiem ir jāveic pavadzīmju numuru inventarizācija un pavadzīmju numuri, kas nav izlietoti darījumu noformēšanā (t.i., atlikumā esoši), jāanulē, un 2009.gada IV ceturšņa pārskatā par pavadzīmju numuru izlietojumu. Neizlietotos pavadzīmju numurus anulēti.

Pavadzīmēm, attaisnojuma dokumentiem, piešķirot numuru, jāizdomā sērija vai pat divas, tie varētu būt kādi konkrēti burti (piemēram, juridiskās personas nosaukuma burti vai citi), gan romiešu cipari, katrā ziņā tam jābūt unikālam (vienīgajam savā ziņā), tad jāseko dokumenta numuram. Jāskatās, cik pavadzīmes konkrētais maksātājs izmantojis iepriekšējā gadā, tik lielu ciparu jāveido. Piemēram, izmantoti mazliet vairāk nekā 3000 pavadzīmju, tad šogad, piešķirot numuru pirmajai pavadzīmēi, numurs varētu izskatīties 0001. Formējot pavadzīmes, jāskatās vēl papildus nosacījumi par rekvizītiem (PVN maksātājam jāievēro likumā "Par PVN" noteiktais, formējot attaisnojuma dokumentus par akcīzes precēm, jā

Pērk

Z.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 64546765, 29411033.

Iepērk kaušanai visu veidu
mājlopus.
Tālr. 29320237, 64546681

SIA "RENEM" iepērk
liellopus, jaunlopus, aitas
zirgus, cūkas. Samaksa
tūlītēja. Tālr. 65329997,
29485520, 29996309,
29183601.

Pērk sausu, skaldītu malku.
Tālr. 28647564.

SIA "Senlejas" pērk
piena teļus, jaunlopus, liellopus,
jērus. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65033720, 65033730,
26517026, 26604491.

SIA "AIBI"
pērk zirgas, liellopus,
jaunlopas, aitas, cūkas.
Labas cenas!
Tālr. 64871804, 26142514, 29293219.

Z/s "Strautiņi" pērk meža
īpašumus, cīrsmas. Samaksa
tūlītēja. Tālr. 29113399.

Pērk lietojamu VW Golf 1,8 dzinēju
kopā ar 5-pakāpu ātrumkārbu.
Tālr. 26177665, 64560016.

Pērk mašīnas. Tālr. 20093830.

Sludinājumi

SIA "Agre Elektro" Jaungada loterijā laimējuši:
Televizors LCD LR RZ27 LZ 55 -
Fēns taisnotājs 1700W -
DVD atskanotājs DVD S33E-S -
MP3 atskanotājs NWE 003V.CEM -
Soma KERRY -OLIE -
Maks ACC Basic Pencil Case -

Lauma Jasinska;
Jānis Šaicāns;
Ilze Magone;
Jānis Berns;
Dženeta Zvirgzdiņa;
Egils Ļovs.
Loterijas atlauja Nr. 2486

Ziemas zābakū dīena
"Vigo" tīkai šonedēl!
Neļauj, lai Tavus zābakus nopērk
kāds cits.
Ziemas zābakū cena no
Ls 9.90!
Lētāk vaīrs nebūs!
Nāc uz veikalu "Vigo"
Partizānu 6, Balvos

Treilera pakalpojumi.
Tālr. 29113399.

Piedāvā darbu

Baltinavas novada dome izsludina vakanci uz Baltinavas novada kultūras darba organizatora amatā.

PRASĪBAS PRETENDANTAM:

- augstākā vai vidējā speciālā izglītība;
- vadīprasme, labas komunikācijas un saskarsmes spējas ar cilvēkiem.

IESNIEDZAMIE DOKUMENTI:

- izglītības dokumentu kopija, pieteikuma vēstule, CV.

Priekšroka Baltinavas novada iedzīvotājiem.

Pretendentam pieteikums jāsniedz Baltinavas novada domē,
Kārsavas ielā 16, līdz 2010.gada 22.janvārim.

Baltinavas Kristīgā speciāla internātpamatskola aicina darbā
uz noteiktu laiku izglītības psihologu - 0,5 likmes.

CV iesniegt personi vai sūtīt uz e-pastu:
baltinava.ksi@inbox.lv. Kontaktālrunis 64521290.

Ikvienam ir iespēja iši un
konkrēti pateikt paldies,
kādam labvēlīm, palīgam. Dārgi,
tas nemaksās- tīkai 2 latus
par 25 vārdiem.
Jo šī ir "Pateicības
dubultzīvs".

Bērnpils vidusskolas un Krišjānu filiāles
skolēni un skolotāji sirsnīgi pateicas Zinaidai
Kozurei par dāvanām un iespēju noskatīties
rokoperu. Veselību un veiksmi Jaunajā gadā!

Baltinavas Mūzikas un mākslas skolas
PALDIES D.Ločmelim, A.Boldānam,
I.Bleidelim, V.Mitkei, L.Silinai, G.Bartkevičam,
A.Jevdokimovai, A.Ločmelim, šoferītim
V.Brokānam par iespēju noskatīties baletu
"Riekstkkodis" un apmeklēt Mākslas muzeju.

Līdzjūtības

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt...
Izsakām līdzjūtību **Vladimiram**
Soloviovam un tuviniekiem,
BRĀLI mūžibā pavadot.
Lilija, Ināra, Viktors

Tu aizej prom pa balto ziemas ceļu.
Uz mūžibū! Šalc egle, priede, bērzs.
Un kādas miljas, tuvas mājas durvis
Nekad vairs tavas rokas neatvērs.
Izsakām patiesu līdzjūtību **Zinaidai**
Zelčai un tuviniekiem, MĀTI pa
sniegbalto taku mūžibā pavadot.
Ērika, Sandra, Lilita L., Inita P.

Balts enģelis atrāca sapni
Un aiznesa tevi sev līdz,
Tai baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.
Skumju un atvadu brīdi esam kopā
ar **Zinaidas un Ivara Zelču**
ģimeni, māti, sievāsmāti,
vecmāmiņu, vecvecmāmiņu
EMĪLIJU GABRĀNI pavadot Dieva
valstībā.
Vilma, Vitolds, Antra, Gunārs, Iveta,
Artūrs, Liga, Aldis, Linda

Plūc ziedus skaistākos un mātei
nes-
Salīsmaržu vijoles un rozītes.
Pie klusa altāra, kur Kristus uzvara,
Par mātes mīlestību teic Dievu tu.
Skumju un atvadu brīdi izsakām
līdzjūtību **tuviniekiem**, pavadot
mūsu ansambļa ilggadējo dalībnieci
EMĪLIJU GABRĀNI mūžibas ceļā.
Tilžas pagasta etnogrāfiskais
ansamblis

Tu esi katram tik viena, tomēr tikai
vienna,
Pie kuras kā pie saules bēri turas
klāt.
Un tāpēc ir tik grūti, zajām skujām
birstot,
Uz mūžu smagai zemei tevi atdot,
māt.
(V.Zariņš)

Mūsu patiesa līdzjūtība **bērniem**,
mazbērniem un tuviniekiem, kad
pa baltu sniega taku jāpavada
māmulīte **EMĪLIJA GABRĀNE**
smilšu kalniņā.
Erna, Zelma, Marija, Aija, Edgars,
Līksma

Paliks dzīvības vidū tavs darbigais
gājums,
Jo tik augligu mūžu jau neizdzēš
riets,
Un caur kokiem un bērniem būs
turpinājums,
Māt, tai Saulainai gaitai, ko beidzi tu
iet.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Skaidrītei Lukstiņai un pārējiem
tuviniekiem, no **MĀMIŅAS** uz
mūžu atvadoties.
Tilžas Romas katoļu baznīcas koris
un ērgelniece

Tu katram viena, tikai viena,
Kurai kā pie saules bēri turas
klāt.
Tāpēc ir tik grūti, zajām skujām
birstot,
Uz mūžu zemei tevi atdot, māt.
(V.Zariņš)

Mūsu patiesa līdzjūtību **Skaidrītei**
Lukstiņai un tuviniekiem,
MĀMINU mūžibā pavadot.
Tilžas vidusskolas kolektīvs

Tu aizgāji gar kokiem, sarmā
klātiem,
Tie soļi gaistošie man mūžam ausis
skan,
Bet gribu, lai tu nekad nezinātu,
Cik grūti tajā brīdi bija man.
Kad pa sniegīgiem klāto mūžibas taku
aizgājusi **MĀMINA**, **VECMĀMINA**,
patiesus mierinājuma vārdus un
līdzjūtību izsakām **Skaidrītei**
Lukstiņai un tuviniekiem.
Terentjevi, Aleksandrovī,
Elēna Magina

Birst asaras kā baltas pērles,
Raud sveces baltas, vecmāmiņu,
Par tavu dāsno mūžu, par balto
sirdi,
Par palicēju sāpēm balta svece
raud.
Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Vitai**
Zelčai, VECMĀMINU kapu kalniņā
pavadot.
Dina, Aina, Inese, Iveta, Raja

Nem mūsu mīlestību, lai tev nesalst,
Nem siltus vārdus aukstā ceļā
līdz...
Skumju brīdi esam kopā ar **Vitu un**
Aigaru, viņu **ģimenēm un**
vecākiem **Zinu un Ivaru**, no milās
VECMĀMINAS uz mūžu atvadoties.
Sveta, Arvis

Šajā vietā gan zeme, gan debesis
ieliek rokās mūžibai tevi.
Tikai atmiņas atstājot dzīvajiem
Par to labo, ko devi.
Izsakām līdzjūtību **bērnu** **ģimenēm**,
māmiņu **EMĪLIJU GABRĀNI**
aizvadot kapu kalniņā.
Rita, Viesturs, Vizma, Valda, Vēsma

Paldies par tavām dziedātām
dziesmām,
par glāstošiem vārdiem, ko teici
man,
gan rīta, gan vakara dziesmā,
pati iedama grūtumu taku.
Mūsu vissiltākie mierinājuma un
līdzjūtības vārdi **Zinaidai Zelčai un**
viņas tuviniekiem, mīlo **MĀMULĪTI**
smiltājā pavadot. Lai balts sapnis
viņas dvēseli aījā un saviem
spārniem apsedz klausīs miers.
Krustdēls Mārtiņš ar ģimeni

Klauvē tēva dvēselīte

Pie Dieviņa namdurvīm,

Celies, Dieviņ, aun kājiņas,

Laid iekšā dvēselīti.

Mūsu patiesa līdzjūtība **Intai**

Kromulei un piederiņajiem, no
TĒVA uz mūžu atvadoties.
Vilakas pirmsskolas izglītības
iestādes kolektīvs

No atmiņām paliek tik starojums

maigs

Tā kā liedagā saulrieta pēdas.

Turp, kur tu aiziesi apstāsies laiks

Norims sāpes, rūpes un bēdas.

Izsakām līdzjūtību **Intai Kromulei**

un viņas **ģimenei**, **TĒVU** mūžibā

pavadot.

Sporta ielas 2.mājas iedzīvotāji

Iespēja... iespēja!

Piemaksājot tikai 30 santīmus par
vienu sludinājumu, "Vaduguns" mājas
lapas www.vaduguns.lv
sadalā pērk/pārdod būs lasāms Jūsu
sludinājums

Ievietosim tikai vārdu sludinājumus, kuri publicēti
laikrakstā un par kuriem samaksāts. Sludinājums mājas lapā
būs skatāms trīs dienās.

Sludinājumi

Saņemiet savu pensiju pilnā apmērā

Izņemiet visu savu pensiju vai tikai daļu pensijas, kad un kur jums ir ērtāk, bez komisijas maksas:

- ar pasi – jebkuri Parex bankas Klientu apkalošanas centrā;
- ar Pensijas karti – Parex bankas, GE Money Bank, Hipotēku bankas un Latvijas Krājbankas bankomātos;
- vai vienu reizi mēnesi – citu banku bankomātos.

Atveriet Pensijas kontu un saņemiet Pensijas karti bez gada maksas.

Saņemiet bezmaksas īstiņu par pensijas vai citas naudas summas ieskaņšanu Pensijas kontā.

Saņemiet papildu 0,15% pie krājkonta standarta gada procentu likmes.

Saņemiet papildu 0,15% pie depozīta "Express" un "Klasika" standarta gada procentu likmes.

Piesakieties Parex bankas Valsts pensiju programmai jebkuri bankas Klientu apkalošanas centrā vai zvanot pa tālruni 6 701 0000.

Uzziniet arī par pārējām priekšrocībām, ko Parex banka piedāvā senioriem: www.parex.lv

Aizdevums pret kīlu

Kila var būt zelts, cena par gramu līdz

Ls 12, sudrabs, audio, video, auto, nekustamais ipašums (arī mežs), traktori, zāģi, mežizstrādes un sadzīves tehnika, mobilie telefoni.

Iekilājot nekustamo ipašumu, kredita procentu likme joti zema.

Tālr. 29199255, 20292829. Balvos, Bērzpils 14-1.

Apsveikums

Vai aboneji?

 vaduguni

februārim

un turpmākajiem mēnešiem

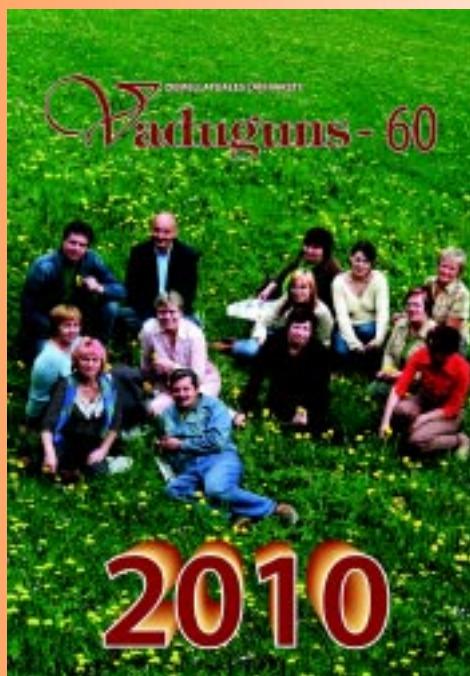

**Redakcijā var abonēt februārim
un turpmākajiem mēnešiem līdz 25.janvārim**

Balvu, Baltinavas un Viļakas pasta nodaļas līdz 25.janvārim

Pārējās pasta nodaļas un pie pastniekiem - līdz 20.janvārim

Nenokavē!

**"Vaduguns"
kalendāru
var nopirkt
redakcijā
Balvos, Teātra
ielā 8.
Kalendāra cena -
Ls 0,60.**

Pārdod

PĀRDOD:

zemi Balvu pilsētā, 8674 m² platībā (5 apbūves gabali), t.sk. 4 gabali kopā un 1 blakus. Var atsevišķi. Iespējams kredīts. Cena kopā Ls 4000.

automašīnu Mercedes Benz E-200, 2,0TD, TA, sudraba metālika, izlaides gads 10.1999., visas ekstra.

Tālr. 20292829, 29199255.

Pārdod sīvēnus. Tālr. 29174708.

Tilžas pagastā pārdod sīvēnus. Tālr. 26213631.

Pārdod sīvēnus. Tālr. 28732359.

Pārdod lielos sienu rulonus, tuvu pie ceļa. Lēti. Tālr. 29449432.

Pārdod traktoru Ford, 30 zs, darba kārtībā, oriģināls, 1958.g.; 8 t traktora puspiekabe, Ls 750. Tālr. 26196207.

Pārdod Audi-100 Avant, 1988.g., TA 09.10., 2,3, benzīns, Ls 650; ZIL krānu, hidrauliskās čepas, celtspēja 6,5 t, Ls 1000. Tālr. 20385177.

Pārdod 2 bullišus audzēšanai. Tālr. 28851711.

Pārdod Mazda MPV, 2,5 D, 1997.g., TA. Tālr. 20234183.

Pārdod jaunas, lietotas riepas, diskus. Cena, sākot no Ls 5. Tālr. 29333187.

Pārdod Audi-80, 1,8, 1991.g., TA 14.01.2011. Tālr. 29242262.

Dažādi

Dziednieks Linards
diagnosticē un dziedina muguras, locītavu, ādas slimības. Attīra un atjauno bioenerģētisko lauku (lāsts, jauna acs). Atbrīvo no rozes, trofiskās čūlas, prostatas un dažādām citām kaitēm. Veic čampi masāžu. Palīdz atgūt mīloto cilvēku. Tālr. 29266557.

Veic paklāju, vilnas izstrādājumu kīmisko tīrišanu. Tālr. 29383776.

V/a sliekšni, spārnu malas u.c. virsbūves detaļas, metināšana, staipināšana, pretkorozijas apstrāde, izpūtēji. Tālr. 26337211.

Vēlos īrēt 2-istabu dzīvokli Balvos. Tālr. 28647564.

Darbs jaunā nozarē - e-komercijā. Nepieciešamas datora lietošanas iemaņas. Tālr. 20219744.

Ērts busīņš Viļaka - Rīga. Tālr. 25921541.

Datoru remonts, programmu instalācija. Izbraukums uz Jūsu mājām. <http://www.dtsbalvi.webatu.com>. Tālr. 29461718.

Rok diķus. Ekskavatora pakalpojumi. Tālr. 26491277.

Dziednieks Juris palīdz uroloģijas, onkoloģijas, nieru mazspējas un muguras problēmu gadījumos. Tālr. 26371637. Balvi.

Pārvadājumi līdz 1,5t. Tālr. 26291848.

Vajadzīgi zāģeri. Tālr. 26556678.

30.decembrī pie Balvu kapsētas atrasts mazs pūkains istabas sunītis ar isām kājiņām, melna muguriņa, vēders un kājiņas baltas. Loti gaida savu saimnieku. Tālr. 26150998.

Tilžas pagastā 1.janvāri pazudis medību suns 'Rietumsibīrijas laika' (pelēka, kaklasiksna apšūta ar sarkanu audumu). Tālr. 26440943.

Indeks
3004

IZNĀK TREŠDIENĀS, SESTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV 43203002982

REDAKCIJAS ADRESE

TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501

NORĒĶINU KONTS

A.S. SEB BANKA BALVU FILIĀLĒ
Nr. LV21 UNLA 0024 0004 6734 5,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitā pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autors.

DATORSALIKUMS-SIA "Balvu Vaduguns", G.LIELMANIS

Iespiests SIA "Latgales Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 4730

REDAKTORS E.GABRANOVS T.64522534, 29360850
LITERĀRĀ REDAKTORE S.KARAVOJIČKA - T.64522126

ŽURNĀLISTI: ZLOGINA, IZINKOVSKA - T.64520962
M.SPRUDZĀNE, I.TUŠINSKA - T.64522260, **A.SOCKA** - T.64520961

KOREKTORE S.GUGĀNE - T.64522126

REKLĀMA D.DIMITRIJEVA - T.64507018; 26161959

GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 64507019
ŠOFERIS-FOTOGRĀFS A.KIRSANOVS - T. 26555382

ŽURNĀLISTI
29360851
FAKSS

64522257
Tālrunis-
autoatlbiļdētājs

- 64520961

E-mail: vaduguns@apollo.lv